

Díky za ten život

Dominik Duka

A portrait of Cardinal Dominik Duka, an elderly man with grey hair, wearing a red cardinal's hat and a red cassock with a gold and red cord. He is smiling slightly and has his hands clasped in front of him. The background is a patterned wallpaper.

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
4/2018 / ročník XXVIII / 29 Kč

8 Za Pannou Marií na Chlumek

12 Olympijské hry a hodnota života

11 Sedmdesátý zázrak v Lurdech

22 Můj pradědeček T. G. Masaryk

DUCHOVNÍ SEMINÁŘE A EXERCICIE V ŽELIVĚ

PŘIHLAŠOVÁNÍ: online na www.zeliv.eu; Nebo: recepce@zeliv.eu
731 598 889

23.-25.3. 2018 POSTNÍ OBNOVA: BLÍZKOST BOHA V PÍSNÍ PÍSNÍ

Vede: Václav Čáp, dlouholetý spolupracovník otce Eliase Velly

17.-20.5. 2018 DUCHOVNÍ CVIČENÍ – PROŽIJTE LETNICE 2018 V ŽELIVĚ!

Vede: P. George Biju, vincentinský kněz z Indie a misionář ve Východní Africe

29.7.-3.8. 2018 DUCHOVNÍ CVIČENÍ S KARLEM SATORIOU

Letní škola liturgiky

21. – 26. srpna 2018
Želivským klášteřem

21.-26.8. 2018 LETNÍ ŠKOLA LITURGIKY

Porozumět hlouběji tomu, co církve koná, když slaví liturgii, více si zamilovat církve a její bohoslužbu a být lépe disponováni pro účast na slavení posvátných tajemství. Přihlašování přes web: www.liturgie.cz/letni-skola

**15.-18.10. 2018 PASTÝŘSKÁ SLUŽBA PŘÍMLUVNOU MODLITBOU
Exercicie pro kněze vede: Dr. Mary Shaw, Ph.D.**

Seminář nabídne: celkový pohled na uzdravení, uzdravení vzpomínek, odpuštění jako klíč k uzdravení, co znamená být duchovním sirotkem, rozlišování ducha falešné zbožnosti a jiných duchů, okultismus a jak pomáhat druhým ke svobodě. Dále seminář nabídne: individuální modlitbu pro účastníky

25.-30.10. 2018 SEMINÁŘ OTCOVO SRDCE

Vede: Jeff Scaldwell se svým týmem

9.-11.11. 2018 UZDRAVENÍ OTCOVSKÝCH RAN

13.-15.11. 2018 BOŽÍ SPRAVEDLNOST A MILOSRDENSTVÍ U SV. TEREZIE Z LISIEUX

16.-18.11. 2018 SEBEPŘIJETÍ, SEBEÚCTA A BOŽÍ LÁSKA

P. Pat Collins, CM, vincentinský kněz a misionář

5.-10.12. 2018 ŠKOLA OTCOVO SRDCE A

Vede: britští manželé Robert a Vicky de Hoxar se svým týmem

Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Městem dětství a mládí
Dominik Duka
- 8 **poutní místa diecéze**
Třešňové, okurkové nebo
švestkové poutní místo
Chlumek v Luži
- 11 **svědectví**
Církev uznala sedmdesátý
zázrak v Lurdech
- 12 **jak to vidím já**
Hodnota života
- 13 **naděje**
„Věřím, proto se nebojím,
Pán je se mnou!“
- 14 **osobnosti**
Vzpomínka odlitá do bronzu
Vojtěch Adamec
- 16 **historie**
Můj pradědeček TGM
Charlotta Kotíková
- 22 **IKD – informace**
Královéhradecké diecéze
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává: Biskupství
královéhradecké, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce: Tiskové oddělení,
Velké nám. 35, 500 01 Hradec
Králové, tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové, č. ú. 1016004393
/5500, variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Foto pixabay

Jaro jako příležitost

...je tu a je to moc dobře. Už jsme to potřebovali. Nadechnout se po zimě jarního vzduchu, užít teplého sluníčka, vidět jak všechno v přírodě pučí, zelená se a rozkvétá. Je dobře to vnímat a nechat se tou krásnou přírodou oslovit... a děkovat Bohu. Zase nám to může jít letos o trochu lépe a z naší vděčnosti může vyrůst odpověď. Jestli vyroste nějaká krásná odpověď, tak se jaro Bohu povedlo... Jaro spojené s postní a velikonoční dobou je dobrý vynález. Jaro nás ponouká k úklidu domu, svého okolí, a jarní svátky církve nás mohou nalákat a přivést k hygieně duše. Nový život, světlo, teplo, růst, vzkříšení, rozhodnutí...to jsou pojmy, které nás mohou zasáhnout a pozitivně ovlivnit.

Před nedávnem v nedělním čtení mne zaujal úryvek: „*Jsme přece jeho dílo, stvoření v Kristu Ježíši k dobrým skutkům. Bůh je předem připravil, abychom je pak uskutečňovali ve svém životě.*“ (Ef 2,10). Je to Bůh, který nám nabízí příležitosti, abychom je využili a konali dobro. Někdy jsou to příhrávky opravdu velké, životní, někdy zase drobné a stejně důležité, a záleží na nás, zda se otočíme zády nebo je uchopíme. Náš život se tedy skládá z malých i velkých ANO Bohu. Je potřeba uvěřit, že Boží nahrávky směřují k vítězství, že jsou dobře vedeny a že je na nás dobře nahrávku zpracovat a vést do brány nebo na smeč.

Jaro možná víc než jiné období nás vede k tomu, abychom se chopili příležitostí, pustili se do úklidu, vnímali potřeby druhých, viděli třeba i za plot svého domu, potřeby okolí, naší obce nebo ulice...je tolik příležitostí, jak prospět celku a nestát mimo občanskou společnost. Známe ve svém kraji skupiny lidí, kteří myslí na svoji obec, na svoji krajinu a ve svém volném čase za podpory místní samosprávy něco vytvářejí. Známe i rodiny, které se starají o drobná květinová místa v obci... Je radost pak vidět upravený park, nově vysázenou alej, lavičku v krajině, odpočívadlo pro turisty... Možná je to jeden z prvků jara ve společnosti, která nečeká na politická rozhodnutí, ale angažuje se v místních komunitách...

S kardinálem Dominikem Dukou městem jeho dětství a mládí

Po vzoru svého tatínka chtěl být pilotem. Při četbě románů Karla Klostermanna uvažoval o povolání lesníka. Lákaly ho dálky a nepoznané kraje, a tak snil o tom, jak by bylo pěkné být cestovatelem nebo námořníkem. Boží vůle rozhodla, že je už osm let pražským arcibiskupem a českým primasem.

” Nalétá a najezdí se víc než dost, jen do lesa se už nedostal hodně dlouho. Kardinál Dominik Duka, rodák z Hradce Králové, oslaví 26. dubna pětasedmdesáté narozeniny. Místo gratulace se společně s ním vrátíme ke kořenům. K místům, která ho utvářela a formovala. Naše putování začalo u kostela sv. Pavla apoštola na Pouchově.

Narodil jsem se na Rožberku, ale rozhodující momenty mého dětství, a vlastně také kněžského života, jsem prožil na Pouchově. Poprvé jsem tady byl devátého května roku 1943, kdy mě sem přivezli ke křtu. Dostal jsem jména Jaroslav Václav. Mými kmotry byli bratrance, také Dukové. Kdo nebyl s mým jménem spokojený, byl dědeček. Všichni prvorození Dukové, co on pamatoval, byli Františkové. Tady jsem vedl důležité klukovské války, kterými byl Pouchov pověstný. Tady byl domov, i když jsem chodil do jedenáctiletky v Hradci Králové.

” V pouchovském kostele jste poprvé ministroval?

Ano, bylo mi 12 let. Dříve jsem neměl odvahu. Až když se změnil duchovní správce, byl jsem vyzván, abych stál stráž u Božího hrobu. Byl jsem ale trochu zklamán. Podle líčení v biblické dějepřavě jsem si představoval, že budeme mít helmu, dostaneme kopí, meč. Dostali jsme jen knížku, abychom nezlobili, když jsme klečeli u Božího hrobu. Ale

pauzy jsme využili tady na tom plácku, kde se hrál fotbal. Na stráž u Božího hrobu vzpomínám velice rád. Jednak se tím vytvářelo to klukovské společenství, na druhé straně jsme více vrůstali do duchovního života.

” ..Velké náměstí bylo v mých dětských očích velikánské. Vzpomínám na Boží těla po druhé světové válce. Náměstí úplně plné. Děti, družičky, u oltářů stála čestná stráž důstojníků, při požehnání šly šavle vzhůru, to byl nezapomenutelný zážitek.

” Prostranství, kde stojíme, bylo pro vás mimořádně významné v roce 1970. Byl jste už dospělý muž a kněz.

Na kněze mě vysvětil 22. června kardinál Štěpán Trochta. O pár dní později vyrostla kousek od místa, kde stojíme, tribuna s oltářem, kde jsem sloužil první mši svatou, tzv. primici. Prostor zaplnili pouchovští farníci a přátelé, a začal mi kněžský život. Bylo mně 27 let ... jak to uteklo! Ale díky za ten život.

” Chodil jste tady i do školy?

Ano. To byla tehdy čtyřtřídká, potom pětitřídká. Ale do první třídy jsem šel do Masarykovy školy v Lipkách. To je ten slavný areál architekta Josefa Gočára. Tam jsem se ze začátku bál, abych se neztratil, abych trefil do třídy. Pouchovská škola měla lidský rozměr, ale zcela jinou kázeň. Paní učitelka Moučková, vždycky se stavuji na jejím hrobě a děkuji za její výchovu, byla přísná. V momentě, kdy nám nějaká látka nešla, automaticky bylo doučování. To nikomu neprominula. Ale když nebyla ve škole, tak ta byla naše. Pak musel zasahovat pan ředitel s ukazovátkem.

” Už tenkrát jste se rozhodl pro své poslání, uslyšel to Boží volání?

To až v osmé třídě. To už jsem věděl, že nebudu pilotem, jak jsem si plánoval od páté třídy. Sešlo i z přání být námořníkem. Otec mně vysvětlil, že s politickým profilem naší rodiny po moři určitě plout nebudu. To bylo v květnu, pamatuji si to, jako by to bylo dnes. Pan farář četl ze sbírky kázání jednoho katechety z Brna „Pod bílou kopulí“. Příběh byl o knězi, který chtěl své kněžství pověsit na hřebík a jít pracovat do banky, což mně připadalo nemožné. Ale dobře to dopadlo, zůstal věrný Bohu. Od toho okamžiku jsem věděl, že to je moje cesta a povolání.

” Během vzpomínání vcházíme na hřbitov, který kostel sv. Pavla apoštola odedávna obklopuje.

Tady leží moji rodiče, dědeček a další příbuzenstvo. Ale třeba také biskup Josef Doubrava, který se na počátku minulého století stal dvacátým královéhradeckým biskupem. Kostel měl v čase mého dětství jinou podobu. Pozdně barokní s klasicistní věží, přistavěnou později.

77 To už vstupujeme do kostela, který je přirozenou dominantou Pouchova.

Tady se asi, aniž bych o tom tenkrát věděl, zrodilo moje povolání být dominikánem, být kazatelem. Tam, kde je dnes kříž, v místě hlavního oltáře, je v omítce namalovaný obraz s unikátní scénou sv. Pavel káže na athénském Areopagu o neznámém bohu. Dílo českého pozdně barokního malíře Josefa Kramolína. Pro kostel ho vytvořil v 80. letech 18. století. Interiér byl ovšem v roce 1970 modernizován a všechny staré fresky zabilili. Opravený kostel byl posvěcen před mou primicí. Tady jsem pak odpoledne poprvé křtil. U té samé křtitelnice, kde i já jsem byl pokřtěn. Toho hochu jsem u ní držel téměř násilím. Nejspíš se bál člověka v bílém, asi ve mně viděl lékaře.

77 Z Pouchova jsme se vydali dolů do města. Zastavili jsme se u rohového domu v místě, kde Čelakovského ulice ústí do náměstí, nesoucího jméno významného hradeckého lékaře Leopolda Batka.

Dokud jsem byl v Hradci Králové, vedly sem často moje večerní procházky, konané na radu lékaře. Tady jsme bydleli po válce. V prvním poschodí měla byt rodina hradeckého rodáka, spisovatele Viktora Fischla. Můj strýc jej od nich koupil, nastěhovali jsme se sem v roce 1947. Tady začala moje školní éra. Tři okna v oblouku domu bývala okny našeho dětského pokoje. A tady, odkud se na ně díváme, začínala moje cesta do první třídy. Vyšel jsem z domu, naproti si koupil dva rohlíky na svačinu a vydal se přes Ulrichovo náměstí do Lipek, do Masarykovy školy. Byl to ale také byt, kde se zhroutilo mé dětství. Otce sice odvezli do vězení z kasáren, ale tady se rozhodlo o našem vystěhování. Tady jsem zažil domovní

(Jako kluk toužil být pilotem

prohlídky. Z těchto oken jsme vyhlíželi matku, když jela za tatínkem do vězení a vrátila se s tím, že nebyl propuštěn. Takové jsou moje vzpomínky na tento rohový dům.

77 Jak se to ukládalo do dětské duše?

Pamatuju se na Únor 1948. U nás v kuchyni se sešly manželky vojáků z povolání, poslouchaly rozhlas a plakaly. Bylo jim jasné, že to je konec jedné životní etapy. Někteří důstojníci byli zatčeni nebo propuštěni z armády ještě v témže roce. Otec byl zatčen 1949. Ježíšek nám toho roku nadělal některé hračky, které nebyly dodělané. Tatínek rád truhlařil, vyráběl pro nás hračky. Sestře Evě kočárky, postýlky a pokojíčky pro panenky. Pro mě dělal auta, autobusy, letadla, vyřezával z překližky.

77 Váš otec František odešel jako člen vládního vojska přes Itálii a Švýcarsko do Velké Británie, kde do konce války bojoval v 311. československé bombardovací peruti britského Královského vojenského letectva. V 50. letech byl vězněn spolu s dalšími důstojníky západní fronty v táboře nucených prací na Mírově. Co maminka?

Anežka, děvče ze Šumavy. Narodila se v Horách Matky Boží. Když jsme byli malí, byla s námi doma. Po otcově uvěznění začala pracovat ve slavném

hradeckém Grandhotelu. Pro mě to bylo místo, kde jsem poznával taje cukrářské výroby. Pamatuji, jak jsem tam chodil za maminkou ze školy. O tři roky mladší sestra tam byla s ní. Rád jsem pozoroval mistra cukrářského při práci. Když krájel závinu, pokynul na nás prstem a ten smotaný konec byl náš. Později byla maminka zaměstnaná v tržnici na Ulrichově náměstí. A když jsme byli vystěhováni na Pouchov, začala pracovat v zemědělství, na poli.

77 V Grandhotelu jste se prý velmi neformálně seznámil s biskupem Mořicem Píchou.

Ano, později jsem pochopil, že to byl oběd po kněžském svěcení. U známé Palmové zahrady byl nádherná dlouhá chodba, pěkně nablýskaná. Tam jsme se klouzali. Najednou se v její zadní části objevila vysoká postava v klerice. Už to nešlo zastavit, skončil jsem v její náruči. Ale musím říct, že i když se o panu biskupovi říkalo, že byl přísný, pohlídl mě a ještě dal obrázek.

77 Významnou roli v životě kardinála Dominika Duky má kapitola, která se odehrála ve zcela jiných kulisách. V areálu bývalých Závodů Vítězného února, v hradecké Škodovce.

Tady jsem skončil po maturitě. Byl jsem zde přijat velmi dobře. Parták, pan mistr i dílovedoucí nade mnou opravdu drželi ochrannou ruku. Nastoupil jsem, protože jsem si chtěl vylepšit kádrový profil. Že se potom přihlásím ke studiu na teologickou fakultu. Parták pan Kopecký mně říkal: „*Chlapče ne, to by byly zbytečné roky pro tebe. Ty se musíš vyučit.*“ Tak jsem se vyučil strojním zámečnickem. Zkoušky jsem skládal v učilišti u Orlice, jak je letní kino. Moje zdejší pracoviště byla generální opravna. Vyráběli jsme i některá zařízení pro ZVÚ, která nebylo z politických důvodů možné dovézt. Pan Kopecký byl mimořádně schopný, stejně jako dva muži na zadním pracovišti. Elita Škodovky, dodnes si je pamatuju. Vyrobili řadu zařízení pro Fakultní nemocnici, pro profesory Petra a Procházku. Umělé srdce, umělé plíce, zařízení pro

převoz pacientů. Po vojně v Trnavě jsem se sem ještě na rok vrátil. Pracoval jsem jako strojní zámečnick a taky jezdil s motorovou frézou, dvoukolkou. Když vidím tady ta vrata, do těch se mi podařilo narazit, nedobrzdil jsem. Nic se nestalo, jen ostuda. I ty stromy tady byly, za sochou dělníka. Jenom mladší, stejně jako já.

Rozhodující pro můj další život byl rok 1965. Můj nadřízený, který se stal dílovedoucím, poslancem a vedoucím BSP, dostatečně očistil můj kádrový profil. „*Já za něho dávám garanci. Nemusíte se bát, není podvrtný živel,*“ vyjádřil se tenkrát. Tak jsem byl po dlouhých průtazích ve 22 letech přijat na Cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu v Litoměřicích. Zpětně si neumím představit, že bych na teologická studia nastoupil bez zkušenosti z hradecké Škodovky. ZVÚ byla dobrá škola života.

Naše cesta končí na Velké náměstí. Otevírá se nám kostel Nanebevzetí Panny Marie.

Dvakrát hrál důležitou roli v mém životě. Jako malý chlapec si pamatuji Velikonocce. Sem jsme jako děti chodily na křížovou cestu na Velký pátek. A pak v době, kdy jsem chodil na jedenáctiletku, stal

Ⓜ Předávání arcibiskupského úřadu

jsem se tady ministrantem. Vždy byla velká rivalita mezi kostelem Nanebevzetí Panny Marie a katedrálou sv. Ducha. Tady býval sbor ministrantů ohromný. Nalevo je oltář sv. Ignáce z Loyoly. Když v červnu 1762 ve městě řádili pruští kozáci, vyhořelo téměř 200 domů. Také tento mariánský kostel a jezuitská kolej. Veškeré vnitřní vybavení kostela shořelo, jen oltář v kapli sv. Ignáce jakoby zázrakem zůstal nedotčen, o čemž svědčí nápis v této kapli.

V mém dětství to byl vojenský kostel. Souvisel s Velkým náměstím a na něm konanými církevními a vojenskými slavnostmi. Představte si předškoláka, to náměstí bylo v mých očích velikánské. Vzpomínám na Boží těla po druhé světové válce. Náměstí úplně plné. Děti, družičky, u oltářů stála čestná stráž důstojníků, při požehnání šly šavle vzhůru, to byl nezapomenutelný zážitek. A každoročně 28. října vojenská přísaha s přehlídkou. Pochodovali tři generálové, jeden modrý a dva zelení. Pět vojenských kapel. Dělostřelci měli kapelu s obrovským bubnem, táhl ho oslík. Toho jsem moc chtěl mít, ale nikdy se mi tohle přání nesplnilo. Dostal jsem jen hračku, gumového oslíka. V oblíbě jsem měl tenkrát uniformy, hlavně modré. Letectvo byla elita armády. Tak jsem ani neprotestoval, když maminka přešívala z otcových uniforem oblečení na nás děti.

V červnu uplyne 20 let ode dne, kdy vás papež Jan Pavel II. jmenoval 24. sídelním biskupem. Vy jste tu první zimu po nástupu do Hradce Králové uklouzl na ledu před biskupskou rezidencí a zlomil si ruku. To mně přijde symbolické. Ruka nevydržela, ale vás nezlomil nikdo. Nikdy.

Já si v první chvíli myslel, že jsem si zlomil křížek na růženci. Ta kost praskla jako polínko. Mně to svým způsobem pomohlo. Získal jsem čas, během kterého jsem si nastudoval životopisy královéhradeckých biskupů, historii biskupství a také promyslel, jak pokračovat v mimořádných aktivitách mého předchůdce, arcibiskupa Karla Otčenáška.

Eva Zálešáková Ⓜ

kardinál Dominik Duka, OP

se narodil 26. dubna 1943 v Hradci Králové. Další studium po maturitě na gymnáziu v roce 1960 mu bylo z kádrových důvodů zamezeno. Pracoval jako strojní zámečnick v hradecké továrně ZVÚ. V roce 1965 byl po dlouhých průtazích přijat ke studiu na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích, které završil přijetím kněžského svěcení z rukou kardinála Štěpána Trochty. V roce 1975 mu byl odňat „státní souhlas k duchovní správě“, pracoval pak patnáct let jako rýsovač v továrně Škoda Plzeň. V roce 1981 byl odsouzen za „maření státního dozoru nad církvemi“ podle § 178 trestního zákona 218/49 Sb. Patnáct měsíců byl vězněn v Plzni-Borech za řádovou činnost, organizování studia dominikánských kleriků, samizdat a spolupráci se zahraničím. 6. června 1998 byl papežem Janem Pavlem II. jmenován 24. sídelním biskupem královéhradeckým a 26. září 1998 přijal biskupské svěcení z rukou arcibiskupa Karla Otčenáška v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové. Královéhradeckou diecézi spravoval jedenáct let. 13. února 2010 byl Svatým otcem Benediktem XVI. jmenován 36. arcibiskupem pražským. Pražskou arcidiecézi slavnostně převzal při mši svaté v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha dne 10. dubna 2010.

Třešňové, okurkové nebo švestkové poutní místo

Lužské poutní místo má své kouzlo, dovede člověka oslovit. I proto přicházejí poutníci na **Chlumek** k Panně Marii Pomocné po více jak 300 let. A nedávno se mu dostalo také světské pocty, kdy jej český stát zařadil mezi národní kulturní památky.

Historie objektu

Stará pověst dodnes vypráví o tom, že si kdysi majitel panství vybral výrazný skalnatý vrch nad Luží jako místo pro svůj hrad. Navezený stavební materiál však byl přes noc zázračně přemístěn na nedaleký Košumberk, kde bylo panské sídlo nakonec vybudováno. Vrch proto čekal na své využití až do 17. století, kdy zde Marie Maxmiliána hraběnka ze Žďáru, provdaná Hieserlová z Chodů a Košumberka, nechala vystavět barokní areál s centrální mariánskou kaplí pro uctívání obraz Panny Marie Pomocné zvané Pasovské. Věhlas zázračného milostného obrazu se rychle šířil a stal se cílem četných procesí mířících k němu ze širokého okolí. Vedle běžných starostí se k obrazu lidé utíkali o pomoc zvláště v dobách morových epidemií a při obavách z tureckého nebezpečí. Dokladem velké úcty a důvěry ke světici je rozměrný obraz umístěný pod varhanami, na kterém Pannu Marii Pomocnou adorují a oslavují představitelé církve, habsburského domu i prostý lid. Samotná kaple však rostoucímu přílivu poutníků brzy nestačila. Byla proto zbourána a na jejím místě byl do stávajícího balustrádového ochozu s kaplemi vestavěn podélný chrám se dvěma věžemi, dokončený v hrubé podobě v roce 1696.

Kostel Panny Marie Pomocné na Chlumku je bezesporu památkou zasluhující si velkou pozornost. Tento pozoruhodný

monumentální památník české rekatolizace je pro své atypické architektonické řešení nepřehlédnutelnou dominantou, jež dlouhá staletí utváří nezaměnitelný charakter zdejšího krajinného okolí. Kostel je mimořádně významnou uměleckou památkou, a proto jej Ministerstvo kultury zařadilo mezi národní kulturní památky, jehož vznik se datuje do rozhraní raného a vrcholného baroka. Byl stavěn podle plánů Pavla Ignáce Bayera, staviteltem se stal Giovanni Battista Alliprandi. Jedná se o jednolodní stavbu se vztaženými pilíři, které vytvářejí po obou stranách po třech bočních kaplích.

Ke chrámu vedou dvě protilehlá monumentální terénní schodiště. Každé z nich má šedesát tři schodů. Kolem kostela je osm mariánských kaplí, uvnitř jsou na freskách výjevy ze života Panny Marie.

Velmi pozoruhodnou součástí architektury je výbava a výzdoba interiéru kostela, která vznikla zásluhou Jiřího Pacáka a dalších bratří jezuitů sochařů a řezbářů Jana Kostelníka a F. Max. Brabence a F. Bauguta. Obrazy jsou dílem Jana J. Heintsche a jsou v bohatě vyřezávaných rámech. K nejvýznamnějším obrazům patří obraz Panny Marie Pomocné. Obraz je velmi vzácnou kopií obrazu Lucase Cranacha st., který ho namaloval ve Wittenbergu asi v roce 1514. Řezbářskou výzdobu interiéru tvoří akantové oltáře, kazatelna, Zvěstování Páně na hlavním oltáři, jednotlivé oltáře v bočních kaplích velmi bohatě zdobené (sv. Anny, sv. Jana Křtitele, sv. Františka Xaverského, sv. Ignáce, sv. Barbory, sv. Apolény) a také krásné barokní varhany s bohatě zlacenou výzdobou. Varhany byly postaveny v roce 1714 J. J. Hermanem. Bohužel zásah V. Poláčka v roce 1912 tento nástroj značně poškodil. Na území Čech a Moravy jsou varhany neodmyslitelně spojeny s rozsáhlými chrámy, tak i se zapadlými vesnickými kostelíky. Avšak pouze některé z nich si zasluhují náš skutečný obdiv. Mezi takové skvosty se bezesporu řadí varhany v chrámu Panny Marie na Chlumku, jež patří ve

východočeském kraji mezi ty nejunikátnější. Není proto divu, že během rozsáhlé rekonstrukce interiéru této sakrální stavby byla velká pozornost soustředěna právě na bezchybné zrestaurování. Varhany svoji původní krásu ukázaly až při obnově interiéru chrámu financovaného z tzv. Norských fondů.

Architektura stavby kostela je kvalitativně i koncepčně dokonalým vyjádřením ideálu ranně barokního chrámu. Samo provedení stavby i všech architektonických motivů je naprosto precizní. Stejně vysoké hodnocení platí i pro stylově téměř jednotný soubor umělecké výbavy a výzdoby chrámu, vzniklý kolem roku 1700. V jeho celku jsou díla prvotřídní kvality.

Významnou historickou hodnotou je pak také intaktní uchování uměleckého komplexu, který tím nabývá i nedozírného uměleckého a dokumentárního významu.

Ve shrnutí lze tedy konstatovat, že kostel Panny Marie Pomocnice křesťanů na Chlumku v Luži, jako komplexní umělecké dílo patří k nejvýznamnějším projektům doby kolem roku 1700 nejen v kontextu českého, ale i středoevropského baroka.

Výchozí stav a probíhající opravy

Chrám Panny Marie Pomocnice je významnou dominantou Pardubického kraje, a je proto také hojně navštěvován, mnoha poutníky nejen z celých Čech, ale i ze zahraničí po celý rok. Tradičně tak navštěvují tři letní poutě – Třešňovou, Okurkovou a Švestkovou, rozšířené o poutě Svatováclavskou a Silvestrovskou. Pro výbornou akustiku interiéru chrámu jsou velmi oblíbeny koncerty vážné a duchovní hudby. Atmosféra podpořená krásou barokní výzdoby, dovede člověka pohládit na duši. Každým rokem se zvedá návštěvnost tohoto poutního místa, v současné době k Luži připutuje ročně na 16 tisíc poutníků.

S opravou chrámu se začalo v roce 1989. Provedly se rozsáhlé práce na statickém zajištění a opravě venkovních schodišť, dále oprava krovů a střechy, elektroinstalace, fasády a práce na kamenných balustrádách kolem kostela.

V roce 2011 byla dokončena 1. etapa obnovy interiéru chrámu, která zahrnovala kompletní restaurátorskou obnovu výmalby, restaurování části mobiliáře, kam náleží hlavní oltář včetně milostného

(Pozvánka

I. chlumecká pout' „Třešňová“ (Navštívení)

■ neděle 1. 7. 2018

mše svaté:

8:00 P. Josef Hubálek

9:30 P. Josef Čunek, SJ

11:00 P. Dmytro Romanovský,
novokněz

14:30 sv. požehnání

II. chlumecká pout' „Okurková“ (Nanebevzetí)

■ neděle 19. 8. 2018

mše svaté:

8:00 mše sv.

9:30 P. Prokop Brož, ThD.

11:00 J. E. Mons. Jan Vokál,
biskup

III. chlumecká pout' „Švestková“ (Narození)

■ neděle 9. 9. 2018

mše svaté:

8:00 mše sv.

9:30 mše sv.

11:00 mše sv.

15:00 sv. požehnání

Svatováclavská pout'

■ pátek 28. 9. 2018

mše svaté:

9:30 mše sv.

Aktuální informace

najdete na webových stránkách farnosti:

www.chlumek.net

(Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
 Komenského 328, 509 01 Nová Paka
 Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
 zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
 www.kna.cz/prodejny

Ulf a Birgitta Ekmanovi

Velký objev

Naše cesta do katolické církve

Svědectví o životním hledání, vyprávění, které dýchá zralostí, pokorou a vděčností za vše, co je na této cestě posunulo dál. Brož., 208 s., 299 Kč

Mariateresa Zattoni, Gilberto Gillini

Křehké vztahy?

Viry a antiviry v manželství

Často se hovoří o křehkosti párů. Na konkrétních příbězích manželů může čtenář snáze pochopit, jak se postavit útokům jistých virů, které jsou produktem společenského prostředí, a vypěstovat si příslušné antiviry. Brož., 104 s., 199 Kč

obrazu Panny Marie, kompletní výzdoba nad Mariánskou kaplí včetně nadživotních soch Zvěstování Panny Marie, varhanní skříň, varhanní stroj, deset obrazů v lodi kostela, horní část kazatelny a obraz Adorace Panny Marie. Tento rozsah prací se mohl provést jenom díky prostředků Finančního mechanismu EHP/Norska za příspěví Pardubického kraje a Města Luže. Z Norských fondů byl v roce 2016 dokončen projekt opravy fasády – průčelí a věže.

Bezbariérové zpřístupnění

Do poutního chrámu je možné se dostat buď po klasickém schodišti s třiašedesáti schody, a nebo bezbariérově výtahem.

Najdete ho tak, že pokud stojíte pod hlavním schodištěm, vydáte se při čelním pohledu na chrám doleva po vydlážděné cestě vedoucí mírně z kopce směrem ke kříži, dále odbočíte doprava na silnici, která vede k Hamzově odborné léčebně pro děti a dospělé.

Přibližně v její polovině odbočíte doprava na nově vybudovanou přístupovou cestu vedoucí ke vstupním dveřím do chodby k výtahu. Zde si otevřete pomocí čipu, vstoupíte do chodby, kde uvidíte na konci výtah, který vás vyveze na ambít kostela. Projekt zpřístupnění církevní památky podobného typu pomocí výtahu je ojedinělým v celé České republice.

David Špelda)

Slavnostní ukončení oprav na Chlumku v Luži 19. dubna 2018

Program:

10:30	Mše svatá a přivítání hostů pomocný biskup J. E. Mons. Josef Kajnek
11:30–12:00	Prezentace proběhlých oprav, Mgr. Josef Hubálek a hosté
12:00–12:30	Prohlídka areálu Chlumku

Církev uznala sedmdesátý zázrak v Lurdech

Biskup diecéze Beauvais, Mons. Jacques Benoit-Gonin, v neděli 11. 2. 2018 vyhlásil oficiální uznání sedmdesátého lurdského zázraku, který vedl k uzdravení františkánské řeholnice **Bernadette Moriau**. Dnes devětasedmdesátiletá sestra z kongregace františkánek oblátek Nejsvětějšího Srdce Ježíšova trpěla od konce šedesátých let postižením míchy (syndromem caudae equinae), které jí od roku 1987 znemožňovalo chůzi.

Uzdravila se před deseti lety (11. 7. 2008), avšak zázrak byl vyhlášen až při včerejším 160. výročí lurdských mariánských zjevení. Ve videonahrávce, kterou zveřejnila diecéze Beauvais, sestra Bernadette vypráví o svém zázračném uzdravení: „V únoru 2008 mne ošetřující lékař pozval na diecézní pouť do Lurd, kam jsem se od začátku nemoci nikdy nevypravila. V jeskyni jsem zakusila tajemnou přítomnost Panny Marie a malé Bernadetty. V žádném případě jsem nikdy nežádala uzdravení, prosila jsem jen za obrácení srdce a sílu, abych dokázala pokračovat v nemoci.“

Po návratu do řeholního společenství v Besles nastalo uzdravení, pokračuje francouzská řeholnice: „Jedenáctého července jsme adorovaly ve společenství s lurdskou svatyní. V srdci jsem opětovně prožila silný moment žehnání nemocných Nejsvětější Svátostí a pocítila jsem skutečnou Ježíšovu přítomnost. Na konci adorace jsem vnímala pocit tělesného tepla a bylo mi dobře...“

Biskup Benoit-Gonin v tiskovém prohlášení diecéze dodává: „Sestra Bernadette Moriau 11. února 2008 odpoledne strávila určitý čas v adoraci, prožívané ve společenství s Lurdami, a připomenula si právě vykonanou pouť. Když se vrátila do svého

pokoje, cítila nutkání zbavit se veškeré protetiky, korzetu a berlí, a také vypnula neurostimulátor. Ihned mohla zcela autonomně a bez cizí pomoci chodit. Zavolala své spolusestry, které dosvědčily mimořádnou změnu.“

Poté, co ošetřující lékař francouzské řeholnice konstatoval uzdravení, postoupil případ Mezinárodní lékařské kanceláři

v Lurdech, kterou vede jeho italský kolega Alessandro De Franciscis. Odborná komise posuzovala uzdravení sestry Bernadette v listopadu 2016 a s výjimkou jednoho hlasu uznala „jeho nevysvětlitelnost za použití dosavadních vědeckých znalostí“.

Závěrečné slovo pak patřilo diecéznímu biskupovi. Dodejme, že od roku 1858, kdy se Matka Boží zjevila Bernadette Soubirousově, došlo v Lurdech k nejméně 30 tisícům údajně nevysvětlitelných uzdravení.

Zmíněný předseda místního lékařského výboru, Dr. Alessandro De Franciscis, uvedl pro list *Avvenire* (11. 2. 2018), že pouze za minulý rok zaznamenal více než třicetkrát takovýchto potenciálně zajímavých případů. Vzápětí však dodává, že církve se navzdory časté aroganci vědecké metodiky a triumfujícímu agnosticismu scientického přístupu moudře podřizuje úsudku lékařů a vědy.

Přesto však Lurdy zůstávají místem, kde církev uzdravuje. A to především srdce mnoha lidí, kteří jsou v kontaktu s nemocnými, uzavírá italský lékař.

převzato z: <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=27185>

Hodnota života

Zimní olympijské hry v Jižní Koreji skončily. Jak se tato soutěž sportovců celého světa dotýká událostí, které tvoří dějiny naší současnosti? Co může přinést toto zápolení mladých lidstvu, které zápasí s problémy migrace, terorismu, nezaměstnanosti, morální devastace, politických zmatků, nedostatku komunikace a zpochybňování principů, které jsou základem stability života?

Tyto otázky si lidé kladou víc a častěji, než aby se ptali, kolik letošní zimní olympiáda stála. Nemůžeme se na všechno dívat z hlediska financí. Nelze vidět tyto sportovní disciplíny pouze pohledem, který vše hodnotí jen pragmaticky s tím, že počítá „co mu to vynese“.

Papež František popřál olympionikům, aby toto setkání sportovců bylo slavností přátelství a dodal, že každá iniciativa by měla přispět mimo jiné i k posílení míru a pokojnému soužití mezi národy. „*Skutečnost*,“ pokračuje Svatý otec, „*že zneprátelené země jižní a severní Koreje se podařilo sjednotit pod jednou vlajkou a v jednom týdnu, je pro svět nadějí, že se konflikty nechají řešit pokojně a ve vzájemném respektu.*“

Je třeba ještě připomenout, že na těchto olympijských hrách se na zahajovacím ceremoniálu letos poprvé podílela i delegace Vatikánu. V různých disciplínách zimních sportů mezi sebou soutěžili zástupci 92 zemí. Člověk žasne nad výkony, které téměř hraničí s lidskými možnostmi. Dá se říci, že vrcholný sport dnes už má v sobě známky téměř akrobatického umění. Také žasneme nad výkonnostmi sportovců, nad jejich odvahou a láskou, s níž dosahují úspěchy a mnohdy i světové rekordy.

Když se zamýšlíme nad krásou pohybu sportovců, který nás uvádí v úžas a zaslouhuje si uznání a potlesk, ptáme se,

jak daleko mohou sahat lidské rekordy. Jsou možnosti člověka ve sportu, ale i jinde, neomezené? Dá se počítat v závodu na lyžích se stále větší rychlostí a kvalitou jízdy? Nežádáme od člověka počítačovou přesnost a robotickou dokonalost?

” Síla a krása člověka není v tom, co člověk vymyslí a vyrobí, čím se snaží konfrontovat toho druhého. Síla a krása člověka spočívá v lidském srdci, v duchu přátelství a pokojném soužití, v němž člověk nalézá před Bohem sám sebe a poznává i smysl svého narození i smrti.

Nechceme fantazírovat nad skutečností sportu, který ve své přitažlivosti a kráse je zároveň ohrožen i světem byznysu a milionářských choutek. Jen si přejeme, aby pěstování sportu neztratilo smysl pro kulturu těla i lidského ducha. To pomáhá k lepší koncentraci mysli i ducha a může to přispět i k radosti ze života.

V době, kdy svět zvyšuje tempo svých aktivit a člověk bývá jimi někdy až k smrti znaven, začíná se hovořit v mezilidských vztazích i v různých povoláních o syndromu vyhoření. Olympijské hry mohou mimo jiné ukázat dnešnímu upachtěnému lidstvu, že se dá soutěžit nejen v politice, hospodářství, ekonomice a ve zbrojení. Síla a krása člověka není v tom, co člověk vymyslí a vyrobí, čím se snaží konfrontovat toho druhého. Síla a krása člověka spočívá v lidském srdci, v duchu přátelství a pokojném soužití, v němž člověk nalézá před Bohem sám sebe a poznává i smysl svého narození i smrti.

I pro nás mohou být v budoucnu sportovní zprávy z olympijských her, pokud je budeme alespoň zpovzdálí vnímat a sledovat, povzbuzením k trpělivosti, kterou každý sportovec musí doslova zářit, aby dokázal to, co od něj diváci očekávají a čím může překvapit i sám sebe. Hodnota života však není ve výkonech a úspěších. Hodnota života spočívá ve službě Bohu i lidem, v lásce k pravdě, která bezpečně přivádí k Bohu a především v lásce, s jakou máme milovat Boha, bližního i sebe sama. To právě od nás očekává Bůh i svět. Tím nejvíc člověk poslouží světu a přináší do něho to, co není z tohoto světa, ale co svět v každé době potřebuje: vědomí toho, že Bůh nejen svět stvořil a zachovává ho, ale že ho i vykoupil a svou láskou provází každého z nás na poutnické cestě tímto světem.

„Věřím, proto se nebojím, Pán je se mnou!“

Představme si dva nemocné: paní, poměrně čerstvou důchodkyni, kterou čeká náročnější operace, ze které má strach. Lékař se jí sice snažil uklidnit, ale netajil závažnost případu; udělají ovšem všechno, co bude v jejich silách, a dnešní technika je na vysoké úrovni. Paní je sice pokřtěná, ale nepraktikující. Kněz, kterého dobře znala, jí doporučil podporovat v sobě silnou naději na zdárný výsledek léčení, a k tomu důvěru v Boží lásku a pomoc, a častou modlitbu. Připomněl také, kolik podobně nemocných Ježíš uzdravil, a některé dokonce vzkřísil z mrtvých. Paní sice poslouchala, ale bylo vidět, že její deprese trvá. Odcházela se svěřenou hlavou, i když dostala ujištění o časté modlitbě za její uzdravení.

V druhém případě šlo o muže středních let také s vážnou diagnózou, který popsal svůj stav s nevalnou nadějí na úplné vyléčení, ale byl naopak naprosto klidný a prohlásil: „*Buď to všechno dopadne dobře, anebo lépe.*“ Byl tak hluboce věřící, že ho případné setkání s Pánem tváří v tvář vůbec nelekalo, protože silně zakoušel Boží

přítomnost a pilně četl Písmo. Kněz tedy otevřel Bibli a ukázal na úvodní slova proroka Jeremiáše, kterého Hospodin poslal do světa hlásat jeho vůli. Budoucího proroka to ovšem vylekalo, ale slyšel uklidňující ujištění: „*Neboj se, já jsem s tebou a vysvobodím tě!*“ A o téhle větě oba, kněz i nemocný, přemýšleli, aby v sobě posílili víru ve stálou Boží přítomnost a pomoc.

Ať jsme na tom zdravotně jakkoliv, opakujme si s prorokem: „*Věřím, proto se nebojím, Pán je se mnou!*“ Odvratme se od utkvělých myšlenek na vlastní nemoc a naslouchejme biblické moudrosti. Už sv. Augustin poznal, že Boží slovo sílí, když lidská slova slábnou. Vytvořme si proto ve svém nitru prostor soustředěného ticha, dopřejme si chvíle mlčení a opakujme v duchu nebo i nahlas posilující slova Písma, která nám utkvěla v paměti, nebo která si vyhledáme v Bibli. Jeden církevní učitel napsal, že celé Písmo je Kristovým srdcem, které bylo před utrpením zavřené, protože Písmo bylo temné. Avšak po Ježíšově utrpení se otevřelo, takže ti, kteří je chápou, jsou schopni

poznat, že se každé slovo inspirované Duchem svatým vztahuje i na ně. Ježíš je nositelem Božího plánu s každým z nás, je jeho středem a srdcem otevřeným pro každého člověka.

Co z toho vyplývá? Že bychom svou psychiku neměli nechat zavalit myšlenkami na své potíže, zdravotní či jiné, ale zachovat od nich určitý odstup a věnovat pozornost tomu podstatnému, co nám radí Boží slovo plné života a síly. Tato jeho životodárná energie nám pomůže zvládnout obtíže jakéhokoliv druhu. Stále platí slova význačného překladatele Bible sv. Jeronýma, že kdo nezná Písmo, nezná ani Krista. Ale my v něho věříme a víme, že mu na nás záleží, neboť s námi počítá jako s účinnými svědky své stále přítomné lásky, která sílí naději a uzdravuje z pochybností všeho druhu. Stále si proto opakujeme: „*Nebojím se ničeho, můj Pán je tady se mnou!*“ Pravdivost Hospodinových slov vyzkoušel ve svém životě Jeremiáš, následujme jeho příklad! To vám i sobě přeje

P. Miloslav Fiala OPraem.)

Jana Sieberová: Naděje na konci cesty

Kniha **Naděje na konci cesty – Další příběhy hospice Duha** navazuje volně na autorčinu prvotinu s názvem *Hospic – Příběh naplněné naděje*. K té jí před rokem napsal výstižnou předmluvu kardinál Miloslav Vlk. Další už bohužel nenapiše, protože

zemřel, ale jeho výslovné přání „*ve své druhé knize napiš: doprovázela jsem kardinála*“, mu zde Jana plní. Na jeho radu v ní také pouští ke slovu několik svých následovníků. Jejich osobní svědectví potvrzují, že se pan kardinál nemýlil. Procky rozpoznal, že se v malém podhorském městečku Hořicích líhne velké Boží dílo. Nazýval ho „*evangelizace službou*“. Paní Jana věrně kráčí ve šlépějích své učitelky a křestní kmotry, Marie Svatošové. Stejně jako ona objíždí republiku, neúnavně přednáší, hoří a zapaluje, rozsévá

semínka, zalévá je modlitbou, vírou jim pomáhá klíčit, růst a zrát.

Z inspirace hořické Duhy už vzniklo v České republice více než dvacet domácích hospiců. Jsou solidární, navzájem si pomáhají a povzbuzují se. Není to jen dílo lidské, ale Boží. V prvním dílu se čtenář dozvěděl něco o zázcacích v duších jejich pacientů, zde se dočte i o zázcacích v duších těch, kdo povolání ke službě umírajícím zaslechli a odpovídají na něj.

Vzpomínka odlitá do bronzu

První socha svatého Jana Pavla II. u nás byla instalována v Hradci Králové už před 15 lety. Na nádvoří Nového Adalbertina, bývalé jezuitské koleje, připomíná jeho návštěvu ve městě v dubnu roku 1997. Plastika, která stojí na podstavci z travertinu, vyšla z ateliéru akademických sochařů **Marie a Vojtěcha Adamcových**.

Do bronzu ji tehdy odlili pracovníci umělecké slévárny HVH z Horní Kalné na Trutnovsku. Příběh jejího zrození ovšem začal mnohem dříve. A jinde. Na začátku posledního desetiletí minulého století v klášteře u sv. Jiljí v Praze. Vynikající český malíř a grafik Jaroslav Šerých tenkrát tvořil pro rekonstruovanou kapli dominikánů mozaiku sv. Zdislavy. A svého dlouholetého přítele, akademického sochaře Vojtěcha Adamce seznámil s tehdejšími provinciálem Dominikem Dukou. Ten ho zakrátko požádal, aby do kaple zhotovil Madonu s dítětem. Když se v roce 1998 stal 24. královéhradeckým biskupem, pracovali už manželé Adamcovi na sousoší svatých Vojtěcha a Radima pro slavníkovské hradiště v Libici nad Cidlinou.

V té době jsem za nimi začala jezdit do Štítu u Chlumce nad Cidlinou. Paní Marie pocházela z gruntu v nedaleké Klamoši. Ze selského stavu byl i Vojtěch Adamec, rodák z moravského Hulína. Chodívala jsem k nim zadem, přes zahradu. Pokroucené staré stromy nesly pahýly svých větví sochařská díla. Skulptury postávaly i mezi nimi. Dodnes slyším výrazný hlas výjimečného tvůrce, jeho přímočarou řeč. A v dlani cítím pevný stisk ruky, do které se vepsaly roky sochařiny.

Proč jste se stal sochařem?

Když jsem ministroval, skládali jsme Krista. Byl dřevěný, měl zvlášť ruce, hlavu, trup. Na tenhle moment začátku plastiky občas vzpomínám. Jak to byl součet nějakých detailů, ležících na hromádce,

Socha svatého Jana Pavla II. na nádvoří Nového Adalbertina

a bylo to vlastně nic. Pak jsme to dali dohromady a užasli. Byl to živý Kristus. Socha má tu sugesci, tu možnost působit hluboce psychicky. I když musím přiznat, že jsem byl lajdák jako ministrant. Často jsem se při mši díval nahoru na oltářní obrazy. Jejich autorem byl místní barokní malíř Martin Ferdinand Chvátal. Byl mimořádně nadaný, školený v Itálii, takže jsem se od sedmi, osmi let díval na samé prvotřídní věci. A ještě k tomu jsem byl od nějakých deseti vychováván místním panem farářem, jezuitou. Dával mně ke čtení rozporuplné tituly. Hegela, Tertulliana, sv. Augustina. To byly porce, dal mně i Karla Marxe. Takže od začátku jsem byl

dobře vedený. Četl jsem monografie Michelangela, Raffaela. Věděl jsem, jak vypadala jeho Madona. Znal jsem cyklus od Dürera, obdivoval jsem jeho dřevorez Čtyři jezdci Apokalypsy, ty strašné jezdce na koních ze Zjevení sv. Jana. To všechno jsem dostával do sebe.

Kroměříž byla koncem 1. republiky a pak hlavně za protektorátu mimořádně múzická. Třeba vzpomínám na výstavu obrazů a grafik Františka Tichého v aule gymnázia. Co lidí tam chodilo. V Kroměříži jsem vystudoval reálné gymnázium. To byly převážně technické předměty. Matematika, deskriptiva, nadmíra kreslení. Když jsem přišel do Prahy, dostal jsem se do sochařského ateliéru prof. Josefa Wagnera, to bylo velké štěstí. A malbu jsem studoval u prof. Jana Baucha. Nešetřili chválou, ale řekli i ostrá slova: „*Máte příliš horkou hlavu, tak si ji ochlaďte*“. Táhli nás nahoru. Nejen řemeslo, ale i intelekt. Měli o nás studenty zájem jako o mladší partnery. Byl to živý proud tvořivé práce.

77 Když přišel tehdejší hradecký biskup Dominik Duka s myšlenkou vytvořit sochu Jana Pavla II., Vojtěch Adamec váhal. Nebývá zvykem dělat sochy živých. Třeba v Polsku jich v té době už několik bylo. Ale Svatého otce zpodobňovaly spíše jako krakovského arcibiskupa, kardinála Karola Wojtyłu, ne Jana Pavla II. V době jeho návštěvy Hradce Králové mu bylo bez pár dnů 77 let. Velkou inspirací mu byl týdenní pobyt v Římě. Papež, kterého tam

Vojtěch Adamec viděl, byl starý muž. Padala mu hlava, těžky ruce, ale hluboké myšlenky jakoby vycházely přímo z jeho nitra. Proto opustil původní mladistvou podobu, u níž cítil vitalitu a bezbřehé nadšení, ale ne onu hloubku.

Pak jsem si vzpomněl na své mládí v Kroměříži a Tizianův obraz Apollo a Marsyas v Arcibiskupském zámku. Od něj už byl jenom krok k jinému slavnému dílu italského renesančního malíře. Papež Pavel III. s kardinály Alessandrem a Ottavio Farnese. Sedící starý pontifik přijímá své synovce, namalovaný jakoby číhal na myšlenku v sobě. Problém byly proporce. Určit souhru sochy a soklu. Muselo tam být bezprostřední kontakt. Muselo být zřejmé, že Svatý otec je s námi, mezi námi. Ne čtyři metry vysoko jako jezdecká socha. To bylo skutečně obtížné. Třeba nohy se několikrát protahovaly. Obsahová věc byla nesmírně delikátní. Věděl jsem, že ho musím koncipovat jako duchovního obroditele, jako hlasatele lásky a křesťanské čistoty. A že to bude velmi těžké. Byl osobnost nesmírně srdečná, plně znějící a přitom hluboce duchovně založená. Vizionář, v každém momentě vidoucí. Na Svatopetrském náměstí měl nesmírně hluboké rozjímání na Zjevení svatého Jana.

Viděl jsem ho v Římě dvakrát. Měl jsem taky to štěstí, že jsem bydlel na české papežské koleji Nepomucenum. Jejím spirituálem byl dlouhé roky kardinál Tomáš Špidlík. Denně jsme vedli dlouhé hovory. Dal mně velké impulzy, hodně jsem se dozvěděl o tom, co by z toho pomníku mělo vyznívat. Že by to vůbec nemělo být zpodobení okázalé, ale přitom by mělo zaznamenat vnitřní stav. Tak jsem časem, po četných konzultacích s biskupem Dukou, dospěl ke Svatému otci žehnajícímu, a zároveň tiše promlouvajícímu. Je poznamenaný řadou let utrpení, svou nemocí. Ale jeho pozvednutá ruka hovoří o papeži, který učil. Napsal řadu spisů, které lidi oslovily. A také to byl muž, který uměl rozmlouvat s davem. Proto máme v Hradci Králové papeže sedícího, ve fyziognomii odpovídající době návštěvy. Není to oficiální portrét velkého papeže ve slávě, ale lidský profil

osobnosti, jejíž podstatou byla obrovská síla ducha, energie. To si myslím, že se v té plastice podařilo.

77 Když jste na ní dlouhé týdny pracoval, hodně jste se trápil?

Pracuju rád, dělám s chutí. Ovšem byly chvíle, že mě to už zmáhalo. Když jsem se nemohl hnout z místa. To byla hlavně ta partie nohou. Tam jsem dospěl k staroklasičkému řešení. Prodloužit nohy a vůbec tomu dát takový až sarkofágový pocit. Věděl jsem, že vizuálně a plasticky se to musí stát víc monumentální, než jsou fotografie. Takže já jsem se pak orientoval na vlastní prožitek, že jsem ho viděl vlastníma očima, a skoro jsem ztratil potřebu fotografií. Dělal jsem šťastný zážitek z Říma, ten mně pomohl nesmírně. Žena byla kritická. Přišla a říkala: „*Ještě bys možná to mohl nadsadit, tady nahoře přidat*“. Zase přidat? Proboha, už přidáváme potřetí! To snad ne. No, měla pravdu. Pak to narůstalo a já jsem zjistil, že jenom ta mitra byla

původně o 10 cm nižší. To byla rovnice: když zvednu tohle, tak se mně protáhne figura. Pak to bude ovšem člověk jakoby hubenější. On je nality energií ovšem, vitální člověk. Má rád humor, ohromně. To jsme věděli od pana arcibiskupa Špidlíka, že on není nudný patron.

77 Malířka, sochařka a keramička Marie Adamcová stejně jako její manžel Vojtěch vystudovala pražskou UMPRUM. Byla výtvarnicí v divadle Semafor, ke svému venkovskému dětství se vrátila memoárovou knihou Klamošské vzpomínky.

Ona na tom díle taky pracovala. Mně tam jedna partie nešla, draperie. „*Když máš tolik rozumu, tak si to namodeluj!*“ A ona, že jo. Její kritické přístupy byly naprosto na místě. Někdy jsme se ovšem silně trkali. Marie posuzovala věci vysoce kvalifikovaně, díky silnému plastickému citění.

Eva Zálešáková)

Vojtěch Adamec

politicky nepohodlný a nábožensky orientovaný umělec, to u nás neměl nikdy lehké. I díky své manželce Marii ale dovedl za všech okolností zůstat svůj. Veřejně proslulosti dosáhl teprve po roce 1989. V roce 2008, k jeho pětasedmdesátinám, ho Česká biskupská konference vyznamenala Řádem sv. Cyrila a Metoděje. Bronzový pomník sv. Jana Pavla II. je trvalou připomínkou jedné z největších osobností 20. století, již první slovanský papež bezesporu byl. Odhalen byl 26. dubna 2003, v den šestého výročí návštěvy Svatého otce v Hradci Králové. Jeho tvůrce Vojtěch Adamec, výrazná a svébytná osobnost moderní české plastiky, zemřel 28. března 2011.

Můj pradědeček TGM

Historička umění, kurátorka, někdejší ředitelka sbírek současného umění Brooklynského muzea a pravnučka T. G. Masaryka **Charlotta Kotíková** o tom, jak se v Lánech svačilo, o české nevrlosti a taky o tom, proč zakázala zkoumat DNA prvního prezidenta.

Charlotta Kotíková, dnes nejbližší žijící příbuzný prvního československého prezidenta, žije v newyorském Brooklynu a v Praze. Její miniaturní malostranský byt, kde jsme se sešly, je plný knih, obrazů a všelijakých předmětů připomínajících slavnou rodinu – včetně sádrových odlitků někdejších živých rukou. Rozhodně žádný přepych, spíš si tu připadáte jako u studentky. A kabát je lepší si oblékat až za dveřmi, jinak hrozí, že prudším pohybem v úzké předsínce zdevastujete kuchyňský kouteček, eventuálně přilehlou koupelníčku. Drobné, bystré, skromné, v důležitých věcech však nekompromisní Charlottě Kotíkové to ale takto určitě vyhovuje, nikdy prý nechtěla nic moc vlastnit. Ostatně když v roce 1970 s nemluvnětem v náručí z Československa odcházela, kromě pár plínek pro synka tu vše nechala. V tom se podobá svému pradědečkovi, kterému prý na osobním bohatství, dokonce ani na

bohatství rodiny nikdy nezáleželo. Jeho busta, trůnící na skříni, na mě ostatně po celý rozhovor přísně dohlížela.

” Pradědečka jste osobně nemohla poznat, narodila jste se pár let po jeho smrti. Máte po něm nějaký předmět na památku? Něco, čeho se dotýkal a co vám ho připomíná?

V Brooklynu mám na svém stole něco z jeho psacího stolu – skleněný žlábek, kam si dával psací pera a naostřené tužky. Denně se na to dívám. On si vše zapisoval a tupě tužky nesnášel.

” Pozorujete na sobě nějaký masarykovský povahový rys?

Já myslím, že by bylo nesprávné přirovnávat se nejenom k panu prezidentovi, ale vůbec k členům té rodiny, kterých si

velice vážím. Nechtěla bych se sama stavět do světla, jestli mi rozumíte, spíš se snažím být neviditelná, i když se mi to tu tedy moc nedaří. Ale řekla bych, že mám v sobě určitou obsesivnost, nutkavost – třeba zrovna ty tužky. Ostře ořezanými tužkami jsem úplně posedlá. A taky sklon pořád pracovat, ještě víc a ještě něco víc. A když si člověk myslí, že něco nejde, tak si dokázat, a taky světu dokázat, že to jde. Vlastně bych řekla, že je to tvrdohlavost. Jen nevím, jestli má původ v Masarykově rodině. Protože jestli byl někdo výjimečně pracovitý, byl to pan doktor Emanuel Poche, můj tatínek. On měl naprosto přesný denní rozvrh: vstával v šest, šel na procházku, pracoval, pak svačina, oběd, večere v sedm hodin a nikdy jinak. Absolutně přesný, jako hodinky.

” Lenošit s takovými geny z obou stran by asi bylo docela těžké...

Charlotta Kotíková se svou matkou Herbertou Masarykovou

Charlotta Kotíková a prezident Václav Havel

(TGM jako maturant...

No právě. Otcovu dochvilnost jsem ovšem nezdědila, jen tu posedlost neustále pracovat. Což možná souvisí s nějakým nedostatkem sebedůvěry, když má člověk potřebu sám sebe pořád prací přesvědčovat o vlastní existenci.

” Je pravda, že prezident Masaryk i jídlo považoval za ztrátu času?

Ano, o tom se u nás mluvilo, protože moje máma se svou starší sestrou Annou jezdily do Lán za dědečkem docela často na víkendy. A tam byla svačina – pochopitelně v určitou přesnou dobu. Ale u svačiny se muselo mluvit jen o důležitých věcech a na to se máma s tetou musely předem připravit. Žádné tlachání. Že by se povídalo třeba o počasí, to neexistovalo. A když už se mluvilo o počasí, pak třeba o tom, jaký má vliv na zemědělství nebo na lidi – prostě ta rozmluva musela vždycky mít téma, které bylo nutno předem prostudovat. Anebo se mluvilo o školství, o politice – zkrátka máma s tetou musely vědět, co se děje, a nejenom tady, i ve světě. Vždycky to muselo vyústit v to, že se něco nového naučily anebo do debaty samy dodaly. Ta svačina, to jídlo samo, to kousání v podstatě nesmělo trvat moc dlouho, protože při tom se moc mluvit nedá. Jídlo zkrátka nebylo primární.

” Byl pan prezident takhle přísný i na malé děti?

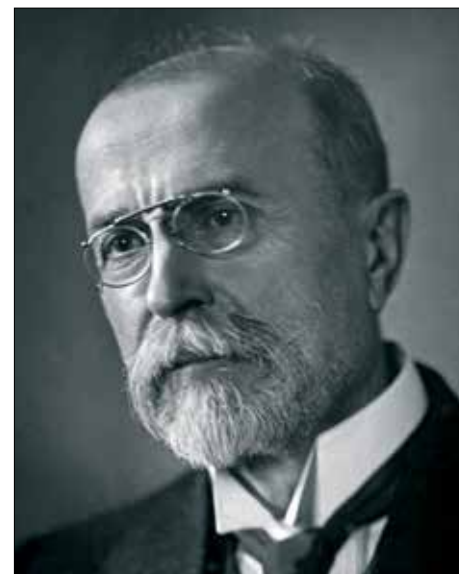
(...student univerzity...

Určitě byl, hlavně na svoje děti. Ale ono se to vlastně nebralo tak, že je přísný. Prostě když lidé zjistí, že určitým životním stylem něčeho dosáhli, což on tedy dosáhl, tak o té cestě nepochybují. A proč by to neměl uplatňovat i na ostatní? Byl přesvědčen, že jim tím pomůže taky docílit něčeho vyššího, než je třeba jen zájem o jídlo.

” ...lidi zkrátka nechtějí věřit, že obyčejný kočí z Moravského Slovácka může mít syna, který se stane prezidentem.

” Prý měl pan prezident u stolu něco, čemu říkal holubník. Co to bylo?

Byla to polička se spoustou příhrádek, kam si třídil spisy. Teta Anna to pak ještě dlouho měla u sebe. Víte, já si myslím, že pradědeček by určitě měl rád počítače, kdyby v jeho době existovaly. Protože v tom holubníku si třídil písemnosti podle témat. A počítač by mu umožnil mít ty soubory, ty složky, v perfektním pořádku. On by jistě počítače obdivoval, protože by mu pomáhaly neztrácet čas a okamžitě čerpat informace. Měl obrovskou knihovnu, protože neustále vyhledával nové informace, všechno ho zajímalo. V podstatě to byl velice zvědavý člověk. A musel mít knihovnu perfektně utříděnou, aby věděl,

(...a prezident

kam sáhnout. Nemohl mít knihovnu, ve které se to tak různě povaluje. (*dívá se s úsměvem na své knihy*)

” S takhle náročným člověkem asi nebylo lehké žít.

Určitě nebylo. Protože ty požadavky... vlastně to ani nebyly požadavky, považovalo se to zkrátka za samozřejmost. Když já můžu být takový, no tak vás přece nebudu podceňovat, ale budu od vás očekávat totéž. Pan prezident si určitě o sobě nemyslel, že je výjimečný nebo bezchybný, jak se někdy prezentuje.

” Záleželo mu na tom, jak vypadá? Na koni mu to například velice slušelo.

Byl elegantní, na čemž si dával záležet. Ano, na koni mu to slušelo. Ovšem to je taky zajímavé, když se na to člověk podívá z takového PR pohledu: ono je dobré být na koni, protože jste vyšší než kdokoli jiný.

” Přirozený vůdce by zkrátka měl být ten nejvyšší?

Právě. A on to dobře odhadl. Ale svého postavení nikdy nezneužil. Jeho cíle byly ušlechtilé. Rozhodně nechtěl nic pro sebe a svým způsobem ani pro rodinu. Dokonce bych řekla, že rodina to s tou jeho obsesivností, jak pracovní, tak tím, že chtěl pro český národ získat větší

Charlotta Kotíková

je dcerou Herberthy Masarykové, vnučkou Herberta Masaryka a pravnučkou TGM. Jejím otcem byl kunsthistorik a velký znalec Prahy Emanuel Poche. Charlotta vystudovala večerně dějiny umění na Karlově univerzitě, později pracovala v Národní galerii. Vdala se za hudebního skladatele Petra Kotíka, v roce 1970 s ním odešla do Buffala v USA, pak přesídlila do Brooklynu, kde žije dodnes. Vedla sbírky současného umění Brooklynského muzea (1983 až 2007), dnes je nezávislou kurátorkou. Působí ve Společnosti Jindřicha Chalupického. Narodili se jí dva synové, Tomáš a Jan (zemřel na rakovinu v roce 2007, ve stejném roce se rozvedla). Má dva vnuky, kteří žijí v Praze. Masarykovská genealogie: první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk měl pět dětí – Alici, Herberta, Jana, Olgu a Eleonoru, ovšem ta zemřela krátce po narození. Alice a Jan byli bezdětní, Olga a Herbert měli každý dvě děti – Herbert měl s Mílou Masarykovou Slavičkovou, vdovou po malíři Antonínu Slavičkovi, kromě dvou dcer (Herberthy a Anny) i dva syny, kteří zemřeli v dětském věku. Také oba synové Olgy, nejmladší dcery TGM, zemřeli předčasně a za ne zcela vyjasněných okolností během 2. světové války (ve věku 22 a 24 let).

práva, neměla lehké. Říkalo se „tatiček Masaryk“ – ale doma tedy „tatiček“ nebyl. Doma to byl „otec“.

„Jaké to bylo, chodit v Praze v 50. letech do školy a být pravnučkou TGM?“

Lehké to nebylo. Ale když jste z takové rodiny, už vlastně nemáte co ztratit. Bylo to trochu jako: „Proletáři všech zemí, spojte se. Nemáte co ztratit než své okovy.“

„Nebyl problém už v tom, že jste se jmenovala Charlotta?“

No to víte, že byl. Vždyť já jsem svoje jméno ani nemohla mít v občanském průkazu – už za Němců mě přejmenovali na Karlu a za komunistů jsem oficiálně taky musela být Karla. Ono to ale bylo ještě horší: moje dívčí jméno bylo Charlotta Pocheová. Ale protože to neuměli skloňovat, tak mě v některých dokumentech psali jako Karlu Pochovou. Prostě stvořili jinou osobu. Kdybych si chtěla změnit identitu, líp bych to nevymyslela.

„Učili jste se ve škole o TGM?“

No jistě – že to byl strašný člověk. Nepřítel lidu, vrah, který střílel do dělníků.

„Učitelům nebylo trapné, mít vás při tom ve třídě?“

Ale vždyť tomu tenkrát nikdo nevěřil! Byla to fraška. Já chodila do základní školy tady na Malou Stranu – a tam to tedy nikomu nevadilo. Ale v Pionýru jsem nebyla – ani by mě tam nechtěli.

„Neříkejte, že jste se chtěla stát pionýrkou.“

No to samozřejmě ne! O tom ani nebylo potřeba mluvit.

„Jak se vám nakonec podařilo vystudovat?“

To bylo opravdu těžké. Už maturita na gymnáziu v Hellichovce byla problém. Patřila jsem do skupiny žáků se špatným původem, která měla být vyloučena ze školy těsně před maturitou. Zkrátka

cílem bylo, abychom tu maturitu neměli. Na té škole ale bylo pár starších profesorů, měli blízko do penze, takže se tolik nebáli. Ti řekli, že z toho udělají skandál, když tihle žáci s dobrými známkami nebudou moct odmaturovat. A vedení školy zřejmě usoudilo, že jim to za ten skandál nestojí. Takže nás k maturitě pustili. Ale trvalo to pak pět let, než jsem mohla jít studovat dál – i když jen večerně.

„Čili jste zároveň musela pracovat. Kde jste nastoupila?“

Nejdřív v Židovském muzeu – to byla jediná organizace, která byla ochotná mě přijmout. Protože jinak se mě nikdo nechtěl dotknout ani bidlem – říká se to tady tak? Problém byl, že na mých papírech vždy stálo – ale to jsem se dozvěděla až mnohem později: Matka Charlotty Pocheové je Herberta Masaryková! A tím to bylo vyřízené. Jenže v té době kdybych nepracovala, byl by to trestný čin příživnictví. To bylo nebezpečné.

„Tehdy ještě žila Hana Benešová. Stýkali jste se?“

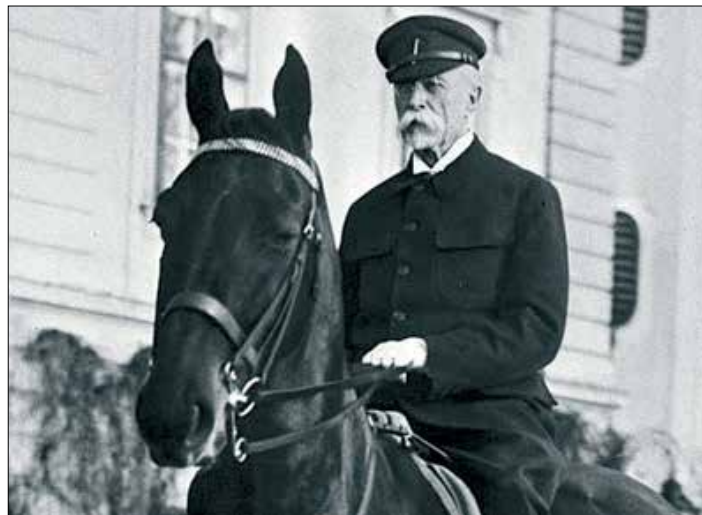
Ano, vídala se občas s tetou Aničkou i s mámou a já se k tomu někdy připlétla. Nezapomenu, jak jsem od ní dostala nádhernou kytku k promoci. I k narození Tomáše, mého staršího syna, mi poslala kytici a krásný dopis.

„Do vaší rodiny patřila řada slavných malířů: Antonín Slaviček, Herbert Masaryk – váš dědeček – nebo váš nevlastní bratranec Mikuláš Medek... Vy jste nikdy neměla ambice malovat?“

Ale ano, zkoušela jsem to. Moc pěkně jsem například kopírovala, hlavně sochy. Já jsem dokonce měla nastoupit na střední výtvarnou školu, jenomže jsem najednou dostala takový strach! Snad právě proto, že kolem mě bylo tolik nadaných lidí. Prostě to ráno, kdy jsem měla jít poprvé do té školy, jsem řekla, že to nezvládnou. Tak jsem tam nešla. U nás doma to bylo tak, že rodiče se rozvedli, když jsem byla ještě malá. Ale byli dál ve velice přátelském vztahu, za což jsem jim vděčná. Ovšem ani jeden z nich mi nikdy neřikal,

◀ TGM s manželkou Charlottou

◀ TGM jako prezident byl často fotografován na koni

co bych měla dělat. Vždycky jsem slyšela: „*No to si musíš rozhodnout sama.*“ Odpovědnost byla jen na mně, i když mi ještě nebylo ani patnáct.

?? Máte nějaké vysvětlení pro to, že muži z Masarykova rodu, až na výjimky, jako byl právě TGM, se nedoživali vysokého věku? Že v té rodině bylo tolik předčasných a tragických úmrtí?

Nevím. Někdy si myslím, že za to může nějaká vyváženost života, rovnováha vesmíru. V té rodině je na jedné straně příliš mnoho výjimečnosti – což je na druhé straně vyváženo tragickými.

?? Když jste v roce 1970 emigrovala do USA, pomohlo vám nějak, že jste pravnučka prezidenta?

To ne. Já jsem to ani nikomu neřikala. Víte, když je člověk z takové rodiny, buď z toho může těžit, nebo si to naopak musí odpracovat. A já se spíš snažím si to odpracovávat, zdá se mi to správnější. Navíc v Americe se moc nedá na nějaké zásluhy předků. A když už bych se tam chtěla chlubit příbuznými, nebyl by to pan prezident Masaryk, ale spíš jeho žena Charlotta, moje prababička, jejíž předci připluli do Ameriky na Mayflower. (*anglická plachetnice, která přivezla v roce 1620 z Anglie do Ameriky skupinu anglických puritánů známých jako Otcové poutníci, první osadníci*) Ti puritáni jsou předci mé prababičky.

?? Vaše prababička, po níž máte křestní jméno, pozdější manželka prezidenta Masaryka, byla z 11 dětí, z nichž všichni měli vysokoškolské vzdělání. To asi tehdy nebylo samozřejmé, že?

V určité třídě bylo. Její tatínek Rudolf, který si mimochodem nepřál, aby si Tomáše vzala, chtěl, aby jeho dcery, kdyby se nevdaly nebo ovdověly, mohly být samostatné. Což byl v té době dosti moderní názor.

?? Prababička Charlotta má vlastně velkou zásluhu na českých dějinách, i když se o tom moc nemluví. Byla to prý ona, kdo prezidentu Masarykovi po hilsneriádě rozmluvil jeho nápad emigrovat do USA.

Máte pravdu. Já myslím, že ona byla ještě tvrdohlavější než on – jestli je to vůbec možné. (*směje se*) Prostě v ní byla velká cílevědomost: když se něco začne, musí se to také dokončit. A ty ses rozhodl, že tomu národu pomůžeš, tak mu musíš pomoci, není správné utéct od rozdělané práce. To jsou typičtí puritáni se svou přísností.

?? Je pravda, že v Brooklynu bydlíte kousek od místa, kde se vaše prababička narodila?

Ano. Ale byla to úplná náhoda, neměla jsem o tom ponětí, když jsme se tam přistěhovali. Ten dům, kde se narodila, už nestojí, ale v místním kostele jsem objevila knihu o rodině Garrigueů. Byla

to zajímavá rodina, hugenoti, pocházeli z jižní Francie. Když se museli vystěhovat, odešli do Holandska, Dánska a Anglie. A z té dánské větve je právě Rudolf, otec mé prababičky. V Americe se stal nakladatelem – proto jezdil do Lipska na knižní veletrhy. Proto tam taky jeho dcera Charlotta šla studovat hudbu. A právě v Lipsku se seznámila s Tomášem Masarykem – a už to bylo. Když jdu v Brooklynu po ulici, říkám si, jaké jsou to podivné cesty osudu. A taky že jsem prababičce za mnoho vděčná. Protože geny se zkrátka dědí. A vytrvalost, někdy snad až strohost možná mám od těch protestantů.

?? V Americe jste vedla sbírky moderního umění v Brooklynském muzeu. Vy sama něco sbíráte, nebo je to pro vás jen práce?

Nesbírám nic. Já jsem v podstatě dost staromódní, takže ještě pořád dodržuju pravidla. A pravidlem například bylo, že kurátoři nebo pracovníci muzeí by sbírat neměli, protože je to jasný střet zájmů. A když už bych si něco chtěla koupit, jenom koupit, žádné dary, musela bych to dílo nejdřív nabídnout instituci, pro niž pracuju, potom ostatním muzeím, a teprve kdyby to všichni odmítli, bych to mohla mít já. Já jsem ale nikdy nechtěla hromadit věci – ani obrazy. Možná to tak mám nastavené i proto, že když jsem odtud odešla, všechno jsem tu nechala. Nevěděla jsem, jestli se ještě kdy vrátím. Já jsem nikdy netoužila něco vlastnit. Proč? To je jen starost.

77 Jaký obraz vám v Brooklynu visí nad postelí?

Krásný obraz z 30. let od Jana Slavička (*syn Míly Masarykové Slavičkové*), je to taková matissovská věc, pohled z okna, miska s ovocem. Ten obraz je mi hrozně příjemný. Az postele se dívám na Pradleny od Pravoslava Kotíka, to byl dědeček mého exmanžela. A ještě tam mám jednu minimalistickou kompozici od syna Tomáše.

77 Žijete převážně v Brooklynu, ale často pobýváte i v Praze. Je něco, čemu tady nerozumíte?

No zrovna dneska jsem šla dopoledne nakupovat a v tom krámě byly dvě paní, které se kvůli čemusi začaly strašně hádat. Mám pocit, že lidi jsou tu nějak divně nevrlí, mračí se na sebe. Ale proč? Jako by se tu neuměli usmát. Přitom když začnete s někým mluvit, třeba i s člověkem, který se na vás díval trošku křivě v tramvaji, tak když překonáte tu počáteční nedůvěru, najednou vidíte, jak jsou tu lidi strašně milí. Je to tu přece skvělé. Je to bezpečno. Překrásná, skoro až pohádková krajina. Já tu mám vždycky pocit, že je tu všechno tak blízko... A vždycky mě znovu udiví, jak je Praha nádherná. New York je monumentální, ale Praha je tak lyricky krásná, až to člověku zastavuje dech.

77 Možná že ta nevrlost je ještě pořád dědictví komunismu. Protože tehdy bylo podezřelé, když se s vámi někdo cizí chtěl dát do řeči.

Máte pravdu, otevřenost tehdy vedla k problémům. A lidé to zřejmě bohužel v sobě pořád mají. Jedna věc je ale zajímavá: když v New Yorku jdete po ulici a slyšíte takový ten small talk, jak si lidi na ulici povídají, tak je to skoro vždycky o bytech, protože v New Yorku je nedostatek místa – tedy jinak po Americe je místa dost. Ale když si lidé v Praze povídají na ulici, je to vždycky o jídle – aspoň mně to tak připadá.

77 Což je ale známka toho, že se máme dobře. Nevymýšlíme, kde jídlo sehnat, ale jak si ho co nejrafinovaněji připravít.

Je to tak. Já myslím, že se máme docela dobře, a proto nechápu, proč bychom se nemohli podělit s těmi, kteří se dobře nemají. A to mě tedy rozčiluje po celém světě. V Americe je takové bohatství! Jenomže ta bohatší třída už teď nemá tu noblesse oblige, představu, že bohatství člověka zavazuje. Dřív kdo chtěl obstát v té třídě bohatců, musel určitou část svého majetku dát na nemocnice, univerzity, muzea, prostě se dělit. Jinak by byl považován za parvenu, povýšence, nikdo by se s ním nebavil. Ale to už upadá i v Americe.

77 ...pradědeček by určitě měl rád computery, protože počítač by mu umožnil mít složky v perfektním pořádku, pomáhal by mu neztrácet čas a okamžitě čerpat informace.

77 Napadne vás někdy, co by tomu řekl pradědeček, kdyžby se ocitl v dnešním světě?

No to by mě taky zajímalo. To víte, svět je úplně jiný než v jeho časech. Ale on by se určitě rychle zorientoval. Určitě by byl spravedlivý. A zcela jistě by mu vadila korupce, protože on sám nikdy po majetku netoužil, prostě ho to nezajímalo. A tohle by uplatňoval i na druhé. Zkrátka by to tu trochu přeorganizoval. Tedy musel by na to být mladší, on se totiž stal prezidentem, když už nebyl žádný mladík. Bylo mu 68 let.

77 Musím se vás zeptat ještě na jednu věc, která je trochu...

...vošajstlich?

77 Vlastně ano. Čas od času se vynoří fámy, že TGM ve skutečnosti nebyl synem svého oficiálního otce. Nejfantastičtější z těch hypotéz je, že byl levobočkem rakouského císaře Franze Josefa I. Dokumentarista David Vondráček

s genetikem Danielem Vaňkem dokonce měli v plánu analyzovat prezidentovu DNA. Proč jste to zakázala?

Protože se domnívám, že k takovému zkoumání není žádný důvod. Pan prezident Masaryk otce měl a já nemám důvod o něm pochybovat. Ani nikdo jiný nemá důvod pochybovat. Je to čistě osobní záležitost. Podle mého názoru jde o fake news, je to falešná zpráva, která jen využívá bulvární metody. A proč by otcem prezidenta Masaryka měl být zrovna Franz Josef I., to opravdu nechápu.

77 A víte, jaká by to byla mediální bomba, kdyby se ukázalo, že prezident Masaryk rozložil říši svého vlastního otce?

Jenže ono ani tohle není tak docela pravda. On původně přemýšlel o nějaké formě evropské unie, ne o úplném rozdrobení Evropy.

77 Kdybyste tu analýzu povolila, neukončilo by to definitivně všechny ty senzacechtivé hypotézy?

Ale ty fámy budou vždycky, vynoří se zase nějaké jiné. Protože lidi zkrátka nechtějí věřit, že obyčejný koč z Moravského Slovácka může mít syna, který se stane prezidentem. V Americe je ale takových případů tolik! To jen tady tomu lidi nevěří – asi proto, že mají malé sebevědomí. Přitom by na to naopak měli být hrdí! Tady je tolik nadaných, vzdělaných a pracovitých lidí, jen to neumíme prodat. Je to trošku jako s tím otcem pana prezidenta Masaryka. Proč tady lidi nechtějí věřit, že to, co jsou, je to nejlepší, co můžou být? Přece je to důležité: mít sebevědomí, dělat práci nejlíp, jak můžu, a být na to hrdý. V Polsku byl taky komunismus, ale Poláci se takhle sešněrovat nenechali. Možná proto, že mají moře. Moje teorie totiž je, že když máte otevřené moře, máte otevřený celý svět. Kdežto praotec Čech se zkrátka zastavil tady, takže nemáme moře, ale mléko a strdí. Přičemž málokdo tu ví, co to strdí vlastně je.

Alena Plavcová)

Převzato s laskavým svolením Lidových novin z magazínu Pátek.

Šatník a tvořivé dílny v Kežlicích.

Šatník a jeho vedoucí Lenka Hložková.

V humpoleckém Šatníku dobře nakoupíte a pomůžete druhým

Díky podpoře dárců Tříkrálové sbírky a vstřícnosti města může v Humpolci fungovat Středisko charitní pomoci, kterému přezdívku Šatník už nikdo neodpáře. Jednu z dvaceti služeb Oblastní charity Havlíčkův Brod najdete v Máchově ulici 1607 a pro zákazníky z řad široké veřejnosti tu mají otevřeno každý pracovní den. O chod Šatníku, kde se dá výhodně nakoupit oblečení, obuv, doplňky, křestní svíce a roušky i drobnosti pro radost, se pod vedením Lenky Hložkové starají pracovníce, které byly z nejrůznějších důvodů dlouhodobě nezaměstnané.

Do Šatníku nosí své oblečení všichni ti, kteří ho už z nějakého důvodu neunosí. Pracovnice darované věci rozřídí, vyperou, vyžehlí, část věnují lidem v tíživé životní situaci a část putuje

do prodeje, přičemž výtěžek podporuje další činnost služby. Šatník také nabízí za drobný poplatek úpravy oblečení jako například výměnu zipů, zkrácení nohavic u kalhot či založení závěsů.

K tomu všemu ve Středisku charitní pomoci vznikají originální dekorace a dárečky, které jsou ke koupi na nejrůznějších vánočních, velikonočních i dalších výstavách v regionu nebo případně během celého roku přímo v Šatníku. Na jejich výrobu pracovníce využívají materiály, které lidé středisku darují. Šatník přijímá například zbytky svíček, látek, klubíček vln, bavlnek, korálů a podobně.

Foto i text: Aneta Slavíková

Ukázka velikonočních dekorací ze Šatníku.

Otevřeno: po, st 8:00 – 11:30 12:30 – 16:30,
úť, čť 8:00 – 11:30 12:30 – 17:00, pá 8:00 – 13:00
Kontakt: Lenka Hložková, vedoucí Šatníku
Adresa: Máchova 1607, Humpolec 396 01
E-mail: pomoc@charitahb.cz • Tel.: 735 152 976
Web: www.hb.charita.cz • Facebook: Šatník Humpolec

Činnost Střediska charitní pomoci
finančně podporuje
i město Humpolec.

Oblastní charita Havlíčkův Brod
Web: www.hb.charita.cz
Facebook: Šatník Humpolec

(Pozvánka

Diecézní centrum pro seniory Hradec Králové

zve seniory, animátory seniorů
a další zájemce na

duchovní obnovy

s P. Ing. Miloslavem Fialou
OPraem a P. Janem Rybářem
SJ, které proběhnou v penzionu
Marianum v Janských Lázních.

Duchovní obnova s P. Ing. Miloslavem Fialou OPraem

■ Termín: 4.–7. 6. 2018

Místo: Marianum, Janské Lázně
Cena: 1800 Kč, dvoulůžkový pokoj/
osoba a plná penze

Duchovní obnova s P. Janem Rybářem SJ

■ Termín: 8.–11. 10. 2018

Místo: Marianum, Janské Lázně
Cena: 1800 Kč, dvoulůžkový pokoj/
osoba a plná penze

Adventní duchovní obnova s P. Janem Rybářem SJ

■ Termín: 3.–6. 12. 2018

Místo: Marianum, Janské Lázně
Cena: 1800 Kč, dvoulůžkový pokoj/
osoba a plná penze

Informace a přihlášky:

Diecézní centrum pro seniory
Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové

tel.: 495 063 661
e-mail: dcs@bihk.cz

web: www.dcskhk.cz

Zveme na dubnový pobyt s komunitou bratří na Kuksu

Do hospitalu Kuks zve brněnská komunita Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – Milosrdní bratři v termínu **6.–8. dubna 2018** mladé, svobodné muže, aby jim představila svoji spiritualitu a pomohla jim najít životní stav, který pro ně Bůh připravil.

Vůbec první pobyt s komunitou bratří na Kuksu bude vyplněn programem, na kterém se účastníci seznámí s působením Milosrdných bratří u nás i v zahraničí. Celé třídní bude prokládáno duchovním programem, kde nesmí chybět modlitba breviáře. Tento způsob modlitby bude prý pro některé účastníky zcela nový, ale jak bratři říkají, právě tento společně strávený čas bude dotvářet život komunity mimo klášter. „*Na Kuksu jsme působili od let 1743 až 1936. Kuks nebyl nikdy našim majetkem, byli jsme tam pozváni sloužit potřebným a chudým. Je to místo opravdu nádherné a tiché. Už tento předpoklad je vysloveně pozitivní pro nějaké setkání, kde se chce člověk věnovat danému tématu a nechce být rušen děním běžného dne*“, vysvětlil představený komunity bratr Martin. Stejná setkání organizují Milosrdní bratři i ve Vysokých Tatrách, kde se obdobně snaží přivést mladé muže mimo shon dnešní doby. „*Mohu potvrdit, že právě akcemi v Tatrách se nám daří zdůraznit stvořené Boží krásy hor a jejich drsnost. A možná i díky tomu jsou dnes někteří z účastníků v řádové kandidatuře*“, dodal bratr Martin, který na otázku, jestli věková hranice 40 let není pro účastníky příliš vysoká, odpověděl: „*Pokud v sobě člověk najde povolání i v pozdějším věku, jsem si jistý, že je formace v komunitě možná. Vyvrálost dané osoby může být i předností v tom, že ví, co chce. Stále častěji se dnes setkáváme s tím, že povolání přichází spíše v pozdějším věku. Je to jistě ne pouze u duchovních povolání, ale i v případě povolání do manželského stavu. To důležité je, aby se člověk Božímu volání otevřel. Práci na sobě samotném pak má jistě dvacetiletý kandidát jinou, než kandidát, kterému je kolem čtyřiceti let. S tím souvisí i doprovázení těchto lidí magistrem, jemuž jsou svěřeni. Doprovázení není v žádném případě chápáno jako hromadná výchova, nýbrž jako individuální přístup ke každému člověku.*“

Přípravy 3. ročníku barokního festivalu v Litomyšli

Třetí ročník duchovně kulturního festivalu Litomyšlské dny barokní tradice, který pořádá litomyšlské proboštství a který zaštiťuje mj. otec biskup Jan Vokál, se uskuteční **15.–19. srpna 2018** a opět přinese do Litomyšle ducha barokní doby. Festival bude o něco kratší než předchozí ročníky, návštěvníci však nebudou rozhodně ochuzeni.

Festival bude zahájen za tónů barokní hudby mší svatou, po které se shromáždění v procesi přesune k mariánskému sloupu na náměstí, kde proběhne mariánská pobožnost. V sobotu se můžeme těšit na koncert, na kterém zazní mj. skladby Claudia Monteverdiho v podání vokálního ansámblu z Hradce Králové a jeho sólistů. Závěrečnou mší svatou doprovodí skladba Messe à sept voix z 1. pol. 17. století od neznámého autora. V programu samozřejmě nebudou chybět ani obligátní přednáška, dobová barokní pobožnost a samozřejmě tradiční festivalová pouť (částečně pěší), která bude letos směřovat k Hoře Matky Boží v Králíkách.

I letos budou všechny akce zdarma a jejich skladba si klade za cíl oslovit co nejširší spektrum lidí. (Kompletní program letošního ročníku zveřejníme v prázdninovém čísle.) Aktuální informace můžete sledovat na www.baroknilitomysl.cz.

(Sbírka na opravu hřbitovní kaple v Ústí nad Orlicí stále trvá, větší část z potřebných 1,5 milionu korun je již pohromadě, chybí ještě 300 tisíc. Foto: archiv ŘKF Ústí nad Orlicí)

Oprava hřbitovní kaple v Ústí nad Orlicí

Rozsáhlou opravou prochází od loňského roku hřbitovní kaple v Ústí nad Orlicí, která bude po jejím dokončení zasvěcena svatému papeži Janu Pavlu II. Nový interiér kaple nenechá jistě žádného příchozího bez reakce. Důraz je dán na hru světla a barev, kdy ústřední prvek vytvoří kašna s mozaikovým povrchem, jemuž bude dominovat Ježíšovo srdce. „Atraktivně nasvícené budou i stěny a zvony. „Zvolili jsme moderní pojetí výzdoby pomocí symboliky akademických malířů Petra Štěpána a Pavla Šlegla, abychom projevíli úctu k životu samotnému. Na jaře nastoupí umělci, kteří na ploše 80 m² začnou uvnitř kaple vytvářet starou metodou velkou fresku“, řekl k rekonstrukci kaple P. Vladislav Brokeš. Velmi netradičně je řešena i podlaha samotné kaple, která je osazena podsvícenými sklíčky. Kaple bude spolu s nově vzniklým parkem otevřena v květnu nebo v červnu, po celkové revitalizaci centra městské památkové zóny.

V Polné oslavíme s kardinálem Dukou jeho 75. narozeniny

Pražský arcibiskup se po necelých šesti letech vrací do Polné. V neděli 29. dubna v 10.30 hodin zde bude sloužit mši svatou v chrámu Nanebevzetí Panny Marie, který byl vyhlášen národní kulturní památkou a kde i pan kardinál v roce 2010 přijal z rukou starosty města Jindřicha Skočdopole čestné občanství. Ve 14.30 hodin se uskuteční v Lidovém domě společné setkání pana kardinála s občany, kde v moderované diskusi bude odpovídat na dotazy přítomných. Během návštěvy města by pan kardinál rád navštívil kostel sv. Kateřiny, který je zařazen do Programu zachrany architektonického dědictví a jehož generální rekonstrukci podpořil diecézní biskup Jan Vokál.

(Nabídka

**Salesiánský domov mladých
Hradec Králové**

Ubytování pro studentky vysokých a středních škol

- rodinné prostředí
- výchovný systém založený na křesťanských hodnotách
- otevřené pro věřící i nevěřící

Nabízíme:

- ubytování ve dvoulůžkových a třílůžkových pokojích
- k dispozici: studovny, knihovna, kuchyň, společenský sál, kaple, klavír, zahrada, hřiště
- připojení k internetu, zastávka MHD přímo před domem
- menší počet ubytovaných: klidné prostředí pro studium, individuální přístup
- možnost smysluplného prožití volného času: společné oslavy, zájmové kroužky, přednášky, vzdělávací, duchovní, kulturní i sportovní aktivity
- možnost lidsky růst, hledat smysl života, příp. hledat a prohlubovat vztah k Bohu

Ubytování nezletilých studentek:

- je možné na základě smlouvy mezi rodiči (zák. zástupci) nezletilých studentek a SDM
- SDM není školské zařízení ve smyslu škol. předpisů ČR, proto je od studentek vyžadována větší samostatnost a zodpovědnost
- podrobnější informace na níže uvedených kontaktech

**Salesiánský domov mladých
Denisovo nám. 172
500 04 Hradec Králové
tel. 495 538 463, 731 625 923
sdmhk@volny.cz www.sdmhk.cz**

Zřizovatel: Provincie kongregace Dcer P. Marie Pomocnice (sestry salesiánky)

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Corinna Kohróde-Warnkenová

Můj růžový život s Bohem a rakovinou

Na základě zkušeností s opakovanou léčbou rakoviny začala autorka psát, nadto psala i dopisy Bohu, jehož blízkost vnímala ve všech krásných, ale i těžkých obdobích svého života. A obojí se nachází v této knize – autentické svědectví ženy, jež navzdory onkologické diagnóze prožívá nejlepší období svého života. Brož., 248 s., 265 Kč

Novéna k andělu strážnému

Každý věřící má u sebe anděla jako ochránce a pastýře, na kterého by neměl zapomínat. K rozjímání nad jejich významem pro náš život nám dobře poslouží i tato novéna. Brož., 24 s., 35 Kč, dotisk

Socha sv. Řehoře pro papeže Františka vznikla v Dolní Kalné

Sochu svatého Řehoře z Nareku, která vznikla na přání papeže Františka a odlita byla v umělecké slévárně HVH v Dolní Kalné na Trutnovsku, předala jako dar papeži Františkovi 7. března arménská delegace, v čele s autorem díla Davidem Erevantzim.

Arménský prezident věnoval papeži Františkovi před třemi lety malý model svatého Řehoře z Nareku. Papeži Františkovi se soška natolik zalíbila, že projevil přání umístit velkou sochu sv. Řehoře do Vatikánských zahrad. Instalovaná bude tedy vedle Sixtinské kaple. Sám autor, který v 70. letech odešel z politických důvodů z Arménie do Paříže, si sochy pro papeže necení nad jiná svá díla, říká, že vždy ke každé své práci přistupuje zodpovědně. „Sochu do Vatikánu sice vezeme, ale předávat ji budou zástupci arménskému lidu jako dar jejich země. Sochu jsme ulili metodou tzv. na ztracený vosk. Sochař si dodá například sádrový nebo hliněný model, na který my uděláme negativní formu, kterou následně vylejeme roztaveným voskem a tak vznikne nejprve vosková socha. Ta se zaformuje jakoby do sarkofágu, znovu zahřeje, vosk vyteče a do štěrbin se vyleje bronz. Samotná práce na Řehořovi trvala půl roku a vyšla skvěle. Občas se totiž stane, že odlitek je pórovatý a musí se předělat“, říká o vzniku sochy pro papeže Pavel Horák, spolumajitel slévárny, jejichž dílo v minulosti odhalovala i britská královna.

Socha je vysoká dva metry a váží 160 kg. Výšku sochy musel její autor přesně dodržet, neboť je pro ni připraven konkrétní prostor k umístění. Papež František 23. února 2015, při 100. výročí arménské genocidy, potvrdil dekret o prohlášení svatého Řehoře učitelem Církve. Teolog, kněz a mnich Řehoř z Nareku žil v druhé polovině 10. století na území historické Arménie, dnešního východního Turecka. Byl významným básníkem a učencem. Je považován za jednoho z největších autorů arménské literatury.

Socha sv. Řehoře z Nareku byla odlita v umělecké slévárně HVH v Dolní Kalné na Trutnovsku

Památka pátera Josefa Toufara promlouvá i k dnešku

Asi stovka věřících z různých koutů České republiky si v neděli 25. února připomněla v Číhošti 68. výročí umučení pátera Josefa Toufara, kterého STB obvinila z inscenování údajného číhoštského zázraku.

Bohoslužbu, kterou doprovodila kapela Listověj, celebrou dopoledne v místním kostele Nanebevzetí Panny Marie opat premonstrátského kláštera v Nové Říši Marian Rudolf Kosík. „Celá kauza Toufar dopadala skrze želivský klášter i na ten novoříšský. Páter Toufar je rodák z mé rodné diecéze a je mým osobním vzorem kněžství. K číhoštskému kostelu mám silný vztah i proto, že podle mého návrhu je v kostele upraven liturgický prostor. Jezdím do Číhoště moc rád!“, řekl ke své účasti na připomínce umučeného číhoštského kněze novoříšský opat.

Kdo se z Číhoště přesunul na 14. hodinu do nedaleké obce Zahradka, která byla prvním působištěm P. Josefa Toufara, mohl být přítomen ještě i na bohoslužbě, kterou sloužil P. Tomáš Halík. Toho následně přivítal zcela naplněný sál hostince, ve kterém se v Kalištích narodil skladatel a dirigent Gustav Mahler.

Prof. Tomáš Halík promluvil o současné politické, sociální i kulturní situaci v zemi, za což si vysloužil několikrát potlesk „na otevřené scéně“. Hned na úvod setkání Tomáš Halík řekl: „Duchovní diagnostika doby je jedním z velkých úkolů církve, která zde není a nemá být jako nějaké veřejné uklidňovaadlo. My musíme být ve společnosti sebevědomým partnerem a občas také říct, že takto tedy ne. Musíme připomínat, že nejde přeskočit desatero. A kdo jiný má tyto nepopulární věci říkat, ne-li křesťané a církev“.

Při besedě byly kladeny většinou dotazy, ze kterých vyzařovala nespokojenost se současným stavem české společnosti. Tomáš Halík pak setkání ukončil mimo jiné slovy: „Křesťanství se v historii různě měnilo, musí vždy reagovat na změněnou situaci a vtělit se do toho typu lidského společenství, které právě je. Nemůže nám být ideálem křesťanství věřejška, musíme připravovat křesťanství zítřku.“

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Guy Gilbert

Rodina

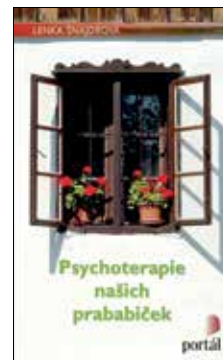
Poklad naší doby

Knížka reflektuje aktuální situaci pohledu na rodinu, jak ji podnítil svými projevy a iniciativami papež František. Gilbert prochází několika hlavními okruhy – otázkou partnerství dvou lidí; rodičovstvím a vztahem k dětem; rolí prarodičů v rodině; otázkou homosexuality a jejich soužití; problémem předávání víry v rodině. Brož., 96 s., 149 Kč

Lenka Šnajdrová

Psychoterapie našich prababiček

Tato kniha, rozdělená do čtyř tematických částí, se snaží spojit moderní psychohygienu a další oblasti psychologie s tím, co měla autorka příležitost naučit se od starých lidí. Brož., 184 s., 265 Kč

(Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

James Martin

Jezuitský návod (téměř) na všechno

V knize učí, jak hledat Boha úplně ve všem. Ignaciánská spiritualita považuje za důležité všechno: eucharistii, Boží slovo, osobní modlitbu, službu potřebným, utrpení i radost, ale též rodinu, práci, sexualitu, sport, politiku, přírodu, umění... Brož., 416 s., 489 Kč

James Mallon

Proměna farnosti

Z udržovacího režimu k misijnímu zápalu

Kanadský kněz James Mallon nabízí řadu podnětů, jak dospět k tomu, aby se farnosti začaly probouzet. Brož., 292 s., 299 Kč

Seminář Věda, víra a skauting ve Skutči s hvězdnými hosty

V sobotu 24. února hostilo město Skuteč jedenáctý vzdělávací seminář Věda, víra, skauting, který spolu se skutečskou farností pořádala Ekumenická lesní škola a Junák – český skaut. A hosté, kteří přednášeli, byli vskutku hvězdní – plzeňský biskup František Radkovský a bývalý diplomat Pavel Fišer.

Dopolední čas byl ve skutečském Kulturním klubu vyhrazen pro Turínské plátno. O něm velmi fundovaně promluvil plzeňský emeritní biskup. Za pomoci projektoru představil známou i neznámou historii tohoto fenoménu, který dodnes zaměstnává týmy odborníků, snažící se prokázat pravost či nepravost tajemné látky, na níž je silueta muže. Biskup František svými slovy a hlavně vědecky doložitelnými skutečnostmi, podpořenými ještě biblickými svědectvími, které zřetelně s vědeckými poznatky korespondují, zcela ohromil publikum. „Turínským plátnem se zaobírám už od roku 1980, kdy se mně do ruky dostalo vydání National Geographic, ve kterém byl publikován jeden z prvních výzkumů NASA z roku 1977. A já jsem dnes rád, že můžu svými přednáškami o Turínském plátně nasazovat lidem brouka do hlavy“, řekl po své přednášce plně detailů a neskutečných podrobností plzeňský biskup a dodal, že příběh Turínského plátna je jako napínavá detektivka, která dokáže posouvat člověka ve víře.

Dalším, kdo se ujmul na podiu mikrofonu, byl Pavel Fišer, který se nemohl vyhnout ani tématu posledních prezidentských voleb. Do Skutče však podle svých slov přijel proto, že byl vůbec poprvé požádán o to, aby veřejně promluvil na téma svého skautství, které ho de facto provází dodnes. „Když přišel rok 1989, s údivem jsem zjistil, kolik mých přátel ze skautingu se dostalo k důležitým funkcím. Často třeba nebyli vidět, ale měli důležitou úlohu v přechodu od totalitních pořádků ke svobodě. Jako kdyby byli strážci ohně a ideálů, kteří tyto udržovali v době minulé a nyní je chtěli předat do časů příštích. A že to neměli vůbec jednoduché, to víme všichni“, poznamenal Pavel Fišer s tím, že až díky své prezidentské kandidatuře zjistil, kolik má kolem sebe skautů z řad rodiny, přátel a známých, kteří se v jeho prospěch jeho nasadili pro „přepřažení“ v prezidentském úřadu. Závěr semináře patřil sdružení Post Bellum a projektu Paměť národa.

Chrám Svatého hrobu pomáhali otevřít i čeští poutníci

Jak jistě všichni víte, v minulých dnech byl pro všechny poutníky **uzavřen chrám Svatého hrobu v Jeruzalémě** pro napětí mezi státem Izrael a křesťanskými církvemi v Jeruzalémě.

Křesťanské církve, které společně spravují nejposvátnější místa Kalvárie a Kristova hrobu na Golgotě, se rozhodly na protest proti nařízením izraelské vlády Boží hrob uzavřít.

Vzniklá situace vyvolala mezi poutníky, kteří v těchto dnech navštívili z celého světa Jeruzalém velkou bolest i značný organizační chaos. Tisíce poutníků přicházely denně k zavřenému chrámu Božího hrobu a mnohé poutní skupiny pak hledaly, často marně, i jen náhradní místo ke slavení poutní bohoslužby.

Stejnou bolest prožívali i naši čeští poutníci, kteří s Cestovní kanceláří Avetour přiletěli do Svaté země na pouť královéhradecké diecéze a Fatimského apoštolátu, kterou doprovázel otec biskup Mons. Jan Vokál.

Po mši svaté v Lithostrotos a následně křížové cestě přišli naši poutníci na nádvoří chrámu Božího hrobu právě v čase, kdy koptští a arabští křesťané zaplnili prostor před uzavřenou bazilikou a za přítomnosti velkého počtu kamer a žurnalistů svými modlitbami, zpěvy a hlasitým voláním prosili Boha a žádali o znovuotevření chrámu.

Před zavřený vchod chrámu přišli i členové muslimské rodiny s klíčem, který tradičně má již po staletí v rukou tato rodina.

Naši poutníci drželi v rukou malou českou vlajčku a svatý růženec a svými

(Zavřeno!)

modlitbami prosili, abychom mohli my i poutníci z celého světa vstoupit do Božího hrobu. Po hodinové modlitbě přišla úžasná zpráva: právě teď, v úterý 28. února 2018 v 16 hod. byla podepsána dohoda mezi státem Izrael a křesťanskými církvemi – chrám bude opět otevřen.

Jako první z našich poutníků vstoupil do malé kapličky, místa Kristova hrobu a zmrtnýchvstání nejmladší z poutníků, ministrant z farnosti Opatov v Čechách Honzík Kopecký a za ním, s naším otcem

biskupem Janem a průvodkyní Hankou Frančákovou také kněží i všichni naši poutníci.

V izraelské, arabské a mnoha dalších televizních stanicích ve světě lidé mohli vidět i naši malou českou vlajčku a Honzík Kopeckého, jak „pomáháme“ svými modlitbami znovu otevřít nejposvátnější chrám Jeruzaléma – Boží hrob.

Pavel Dokládal, poutní centrum biskupství královéhradeckého)

Víkendovka Misijního klubka 2018

V únoru se 22 dětí nejen z Misijního klubka setkala v Dolní Dobrouči, aby se zúčastnilo programu s přespáváním v D-centru. Program plný her, poznávání i společné modlitby byl zaměřený na přátelství s druhými, přátelství s Bohem a z něho vycházející touha pomáhat druhým. V ústřední hře malí misionáři získávali prostředky a cihličky na stavbu nové školy, čtyři družstva musela plnit rozmanité úkoly a přitom si vzájemně pomáhat. Program byl zakončen tvorbou dárečků, po sobotním obědě bylo třeba D-centrum vyklidit pro další naplánovanou akci. Účastníci se ale nerozutekli bez společné modlitby a skupinové fotografie.

Úvodní seznamování

Při společné hře...

...se sbíraly kostičky...

...na stavbu školy.

Společné tvoření

Pohádka O líném medvědovi

Společné jídlo, k snídani byly i bučky z domova

...a fotka na památku!

Modlitba v kostele

Chcete založit Misijní klubko?

Chcete-li i u Vás založit Misijní klubko, které pracuje v Papežském misijním díle dětí, neváhejte nás kontaktovat na adrese Národní kanceláře PMD v Hradci Králové nebo přímo diecézní ředitelku PMD Bronislavu Halbrštátovou, e-mail: bronislava.halbrstatoва@seznam.cz. Rádi Vám podáme podrobné informace a se vším pomůžeme.

Národní kancelář Papežských misijních děl v ČR

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec Králové, tel. 604 838 882

www.missio.cz

KONFERENCE O SLUŽEBNICI BOŽÍ S. M. Elišce PRETSCHNEROVÉ, OSF

19. 5. 2018

Nové Adalbertinum, HRADEC KRÁLOVÉ, Velké náměstí 32

Konferenci pořádají Školské sestry sv. Františka
pod záštitou královéhradeckého biskupa Mons. Jana Vokála,
Diecézního teologického institutu v Hradci Králové
a Anny Maclové, náměstkyně primátora města Hradec Králové.

Přednášející:

Mons. prof. Zdzisław Józef Kijas, OFMConv. • Mons. doc. ThDr. Jiří Skoblík • ThDr. Jan Bárta
Mons. Dr. Karel Janoušek • JCLic. Mgr. Bc. Timotej Maria Pavel Vácha, OPraem.
RNDr. ThLic. Jan Rajlich, OP • S. M. Ludmila Pospíšilová, OSF
Sr. Mag. Petra Rosenberger, Dr. • Sr. Anna Rautar • S. M. Zdislava Nosková, OSF
Svědectví laiků a spolusester z Čech a Slovenska • Divadelní představení „Eliška“

**Program začne registrací v 9.30 hodin v Adalbertinu,
mše sv. bude v kostele Nanebevzetí Panny Marie v 16 hodin.**

Prosíme kněze, aby si přinesli vlastní albu a štolu.

Přihlášky do 30. 4. 2018 – e-mailem: zdislava.noskova@seznam.cz, tel.: 732 194 017,
poštou na adresu: S. M. Zdislava Nosková, Karlova 22, 614 00 Brno.

Pro zájemce je zajištěn oběd (70 Kč) – objednejte s přihláškou.

Více informací na www.eliskaosf.cz.

☛ Klienti Petrklíče také vyrábějí rozmanité dekorace v rámci oblíbené tvůrčí dílničky anebo trénují paměť. Obě fotografie: Aneta Slavíková

Cvičení a masáže klientům Petrklíče prospívají

Denní stacionář Petrklíč, který v Ledči nad Sázavou provozuje havlíčkobrodská Charita, je klidnou a přátelskou oázou pro hendikepované a seniory. Věnují se tu rozmanitým tvůrčím činnostem nebo trénují paměť. Přitom mají zajištěnou potřebnou osobní péči a stravu. Klientům prospívá také rehabilitační cvičení a masáže, které jsou teď pro ně dostupnější díky štědrosti tříkrálových dárců. Pomáhají i paní Jaroslavě, která měla před lety vážnou zlomeninu kyčle.

Po masáži se vždy uleví od bolesti

Elegantní dáme procvičující nohy na přístroji zvaném motren by devadesátku hádal jen málokdo. Jen co Jaroslava Radošová protáhne svaly, už se usazuje k ostatním seniorům, aby procvičila i paměť, a za chvíli se už hlásí jako pravidelná zájemkyně o masáž. „Po ní se mi vždycky uleví. Nejvíce mě to bolí tady, od jednoho ramene ke druhému,“ naznačuje posunky směrem ke

svým zádům jedna z klientek ledečského Centra sociálních služeb Petrklíč při havlíčkobrodské Charitě.

Jaroslava Radošová navštěvuje stacionář již něco přes rok vždy v úterý. „I když jsem přímo z Ledče, ráda využívám svoz do i z Petrklíče, protože jsem si před dvěma lety zlomila nohu v kyčli, takže jsem po operaci a je pro mě pohodlnější se svézt,“ prozradila usměvavá uživatelka. A jak dodala, v Petrklíči je moc spokojená. „Dokonce nás doporučuje svým kamarádkám,“ podotkla vedoucí centra Bc. Terezie Veletová, načež Jaroslava pohotově reagovala s tím, že brzy do Petrklíče možná zavítá zase další známá, kterou lákala.

Osudné setkání

Vitální žena pochází z okresu Mladá Boleslav. „Po škole se za mě přimluvil bratr mé maminky, který dělal mistra v obuvnické dílně, abych dostala místo v pedikúře. Ale protože jsem byla

hrozně malá a hubená, tak se báli, abych nedělala příliš těžkou práci a hned neone-mocněla. Tak mě poslali do Zlína na kurz a začala jsem spravovat punčochy,“ vyličila Jaroslava Radošová.

Po roční známosti s mladým mužem, který se jí zalíbil doslova na první pohled, se v roce 1951 vdala. Novomanželé se přestěhovali do Ledče nad Sázavou, odkud její muž pocházel. „*I v Ledči jsem pokračovala ve svém zaměstnání. Vlastně asi dva roky jsem pracovala v kanceláři, kde jsme vydávali podporu starým lidem. Ale musím říct, že se mi za kancelářským stolem nikdy nelíbilo, proto jsem se vrátila k punčochám, to mě moc bavilo,“* přiznala.

Navzdory věku stále vitální

V Petrklíči se Jaroslava kromě procvičování nohou věnuje dalším různorodým činnostem. Vybavují se jí výtvarné a rukodělné dílny, také různé hry na trénování paměti nebo i takzvaná šoupanda, něco jako holandský biliár, kterou hrála loni poprvé v Humpolci na výletě a hned excelovala jakožto vítězka turnaje. „*Chodím taky na masáž, to je moc fajn. Jsem moc ráda, že tu možnost tady máme. Zlobí mě jak krční páteř, tak teď i ruce, kolikrát si nemůžu ani obléknout svetr, ale po masáži je to lepší, napětí se uvolní. A jak chodím pravidelně, tak jsou pokroky znát,“* podělila se s vlastní zkušeností.

☛ Paní Jaroslava využívá v denním stacionáři řadu aktivit, které prospívají tělu, mysli a duši. Rehabilitační masáž je jednou z nich.

Společné zážitky

Jaroslava tak potvrzuje, že díky Petrklíči nemají ani senioři o zajímavé a milé zážitky nouzi. Nedávno si například přímo ve stacionáři také potykala s dlouholetou známou, která pochází ze stejného kraje a stejně jako ona se přestěhovala do Ledče nad Sázavou. „*Věděly jsme o sobě, ale více jsme si začaly povídat až tady v Petrklíči. Pořád jsme si vykaly, až mi to bylo takové hloupé, když jsme seděly vedle sebe, tak jsem jí povídala, heleďte, co kdybychom si na stará kolena tykaly?“* usmála se uživatelka.

Masáže pro podporu hlavně fyzického, ale koneckonců i psychického zdraví klientů s postižením a seniorů od května loňského roku v Centru sociálních služeb Petrklíč realizuje tamní pracovnice Kateřina Březinová. Nejen, že masáž uživatelům stacionáře významně pomáhá při regeneraci svalů a relaxaci, ale zároveň je pro ně finančně dostupná, a to i díky pomoci štedrých dárců, kteří poskytování terapií podpořili v Tříkrálové sbírce 2017. Více také na www.hb.charita.cz.

Aneta Slavíková)

Diecézní katolická charita Hradec Králové

vyhlašuje výběrové řízení na obsazení místa

ředitel/ředitelka Farní charity Náchod

- Požadavky:**
- VŠ/SŠ vzdělání
 - manažerské a organizační schopnosti
 - bezúhonnost

Strukturovaný životopis s uvedením dosažené kvalifikace, zkušeností, dovedností a motivace k práci v charitní organizaci, dále **doporučení duchovního správce** zašlete nejpozději **do 30. 4. 2018** na adresu:

Diecézní charita Hradec Králové, Velké nám. 37, 500 01 Hradec Králové.

Obálku označte „VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ“.

(AKTUALITY**Juta podporuje
charitativní organizace
ve Dvoře Králové**

Dvůr Králové nad Labem: V pořadí čtvrtá Tříkrálová sbírka proběhla ve dvorských závodech společnosti JUTA a stala se tak již tradicí. Chtěli bychom tímto všem zaměstnancům upřímně poděkovat. Projevení velké solidarity potvrzuje, že mezi námi žijí skvělí lidé, kterým není osud těch druhých lhostejný. Pan Hlavatý, generální ředitel JUTA a.s., pozval zástupce čtyř dvorských organizací na slavnostní předání finanční částky ve výši 150 000 Kč. Ta byla rozdělena mezi následující neziskové subjekty: Farní charitu, Diakonii, Misericordii a Královédvorskou Arniku.

Na setkání s vedením a několika zaměstnanci, kteří darovali překvapivě vysoké částky, panovala velmi příjemná atmosféra. Po neformálním projevu pana Hlavatého se všichni vzájemně shodli, že „malé velké problémy“ máme všichni a je dobře, že na ně nejsme sami. Jeho věta: „Máme štěstí, že můžeme být na straně dárců“, je motivující pro nás všechny. Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat!

Iva Rejlová)

**Letohradští už pomohli
vystudovat celé třídy
indických dětí**

Letohrad: Do projektu Adopce na dálku, který pomáhá chudým dětem v Indii získat vzdělání, je letohradská farnost zapojena již od roku 2000. Za tu dobu je za nimi vidět kus dobré práce a plná třída vystudovaných indických dětí.

Každý rok se v kostelech farnosti pořádají sbírky na tento účel. Letos se v nich a díky dalším individuálním dárcům vybralo celých 87 289 Kč. Ze sbírky bylo 60 tisíc korun použito na zaplacení dalšího roku studia pro dvanáct dětí z indických diecézí Belgaum a Bangalore, které letohradská farnost ve spolupráci s Oblastní charitou Ústí nad Orlicí a dalšími jednotlivci podporuje. Zbývajících 27 289 Kč bylo zasláno jako jednorázový příspěvek pro pět dětí z projektu, které jsou momentálně bez dárce.

Letohradská farnost za 18 let podpořila dlouhodobé vzdělání více než 30 dětí, krátkodobě 13 dětí, jednorázově bylo přispěno jednomu chlapci z projektu na léčbu leukémie, dále na stavbu školy, internátu a domků pro chudé. Možná to budou právě „naše“ děti, které v budoucnu přispějí k lepšímu životu nejchudších lidí v Indii.

Bližší informace naleznete na www.uo.charita.cz. O projektu Adopce na dálku více i na www.adopce.hk.caritas.cz nebo na facebooku. K poděkování dárcům se připojuje Diecézní charita Hradec Králové, která program zprostředkovává.

Iva Marková)

**Sluníčko vydalo
publikaci pro rodiče dětí
s hendikepem**

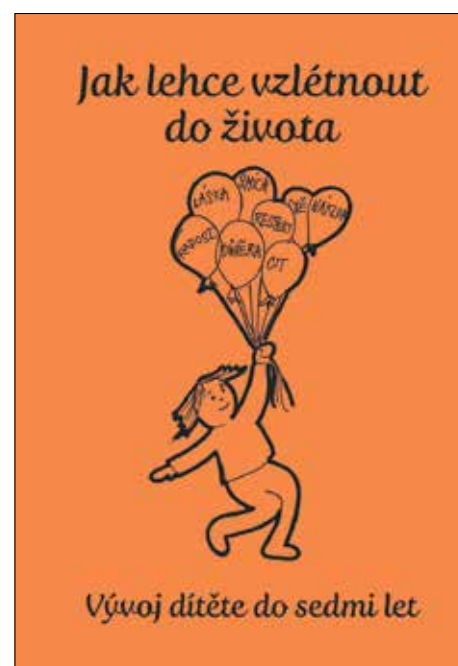
Hradec Králové: „Jak lehce vzlétnout do života“, je název brožury pro rodiny, jež doma pečují o dítě s postižením. Jde o první publikaci Střediska rané péče Sluníčko Oblastní charity Hradec Králové. V brožurce, která je ke stažení na www.charitahk.cz, najdou rodiče základní informace o vývoji dítěte dle jednotlivých oblastí i praktické rady.

„Jde nám o to, aby rodiče věděli, co u dítěte sledovat, kdy zpozornět a kde hledat pomoc. Brožura je určena laikům ale i odborníkům, kteří mají jiné zaměření. Doufáme, že pomůže rodinám prožít to nejkrásnější období v životě člověka v klidu a s vědomím, že pro zdraví svého dítěte udělali maximum,“ říká Mgr. Pavlína Chmelíková, vedoucí Střediska rané péče Sluníčko.

Petra Zíková)

(Povídání o Adopci na dálku a o Indii na loňském farním dnu v Letohradě. Foto: Iva Marková)

(KALENDÁŘ NA JARO

Havlíčkův Brod

■ **23. 4. Jarní charitativní bazárek pro Danečka**, Mateřské centrum Zvoneček, Rubešovo nám. 171.

Charitativní bazárek odstartuje módní přehlídka od 17 hod., kterou moderuje Tereza Šnajdr Stýblová z Českého rozhlasu. Návštěvníci si tu mohou za dobrovolné ceny nakoupit různé oblečení, doplňky nebo hračky od charitních dárců.

Jestli máte doma nepotřebné a stále ještě pěkné modernější oblečení, obuv, hračky nebo doplňky, můžete je, prosím, nosit až do 20. dubna do Zvonečku, kde darované věci připraví na dobročinnou přehlídku.

Výtěžek bazárku bude věnován na rehabilitační pobyt pro malého Danečka se vzácnou vrozenou vývojovou vadou, kterému pomáhá Středisko rané péče Oblastní charity Havlíčkův Brod.

Blíží info pro všechny, kteří chtějí pomoci darem, koupí nebo dobrovolnou účastí jako model nebo modelka na přehlídce, poskytnete MC Zvoneček, tel. 777 736 068 či e-mail zvonecek@charitahb.cz. Zapojte se i vy, děkujeme Vám! Více na www.hb.charita.cz.

Náchod

■ **31. 5. Benefiční koncert Hradišťanu**, Městské divadlo dr. Josefa Čížka od 19 hod.

Oblíbený Hradišťan a jeho umělecký vedoucí Jiří Pavlica budou hrát pro Domov sv. Josefa u příležitosti Světového dne roztroušené sklerózy.

Vstupenky jsou v předprodeji již od 1. března přes rezervační systém Beránek Náchod, a.s., dále IC Česká Skalice (tel. 491 453 870), IC Hronov (tel. 491 483 646), IC Nové Město n. Met. (tel. 491 472 119) nebo IC Červený Kostelec (tel. 498 100 657).

Návštěvou benefičního koncertu podpoříte komplexní péči o nemocné roztroušenou sklerózou v Domově sv. Josefa. Děkujeme Vám! Více na www.domovsvatehojosefa.cz.

Bez bariér jsme si blíží

Havlíčkův Brod, čtvrtek 7. června 2018

Po úspěšné loňské premiéře osvětově-zábavného festivalu sociálních služeb „Bez bariér jsme si blíží“ chystá Oblastní charita Havlíčkův Brod ve spolupráci s městem a dalšími partnery jeho druhý ročník.

K netradiční prezentaci sociální péče a prevence v Havlíčkově Brodě opět pozve kolegy z pomáhajících organizací v regionu. Akce je v plánu na čtvrtek 7. června 2018, a pokud to počasí dovolí, uskuteční se na Havlíčkově náměstí. Pořadatelé ovšem myslí i na „mokrou“ variantu, která by našla zázemí v nedalekém Klubu OKO. Návštěvníci se mohou těšit nejen na řadu důležitých informací a možnostech pomoci sociálních služeb, ale také na hudební vystoupení, hry a soutěže pro děti i na společný pokus o rekord. Festival bude moderovat Tereza Šnajdr Stýblová.

Více informací sledujte na facebookové stránce Festival sociálních služeb nebo na webu www.hb.charita.cz.

☛ Společná výroba symbolického řetězu z papírových srdíček pro zápis do knihy rekordů na festivalu Bez bariér jsme si blíží 2017 v Havlíčkově Brodě. Foto: archiv Oblastní charity Havlíčkův Brod.

FESTIVAL

2018

12.5. Salesiánské středisko mládeže v Pardubicích

&

**Sdružení salesiánů
spolupracovníků**

**Srdečně zveme celou Salesiánskou rodinu a všechny,
kdo by chtěli salesiánské prostředí blíže poznat.**

*Festival 2018 - den plný her, zábavy a milých setkání
je určený pro malé děti, školou povinné, mládež i ty dříve narozené ;-)*

*Můžete se těšit na: pódiová vystoupení, workshopy, sport, tvoření,
setkání, nafukovací hrad, horolezeckou stěnu, RC modely, něco na zub,
grilované prasátko, a další zajímavosti.*

Program začíná
v 10 hodin mší svatou,
kterou bude celebrovat
P. Petr Vaculík SDB
za doprovodu kapely

Spolupracují:

FMA / www.fma.cz

SDB - Salesiáni Dona Boska / www.sdb.cz

Nakladatelství Portál / www.portal.cz

SADBA / www.sadba.org

Časopis Nezbeda / www.casopisnezbeda.cz

www.shm.cz/festival

BENEFIČNÍ KONCERT

NA PODPORU 13. ROČNÍKU
FESTIVALU ZA POKLADY BROUMOVSKA

KATEŘINA ENGLICHOVÁ *HARFA*
VILÉM VEVERKA *HOBOJ*

PROGRAM:

MAURICE RAVEL
JAN HANUŠ TRNEČEK
ASTOR PIAZZOLLA
CLAUDE DEBUSSY

1. 5. 2018
KONCERTNÍ SÁL
„DŘEVNÍK“
KLÁŠTER BROUMOV
18.00 HODIN

VSTUPNÉ 990,-*/690,-**/290,-

*) VČETNĚ EXKLUZIVNÍHO MÍSTA, PODEPSANÉHO CD
A SETKÁNÍ S UMĚLCI PO KONCERTĚ
**) VČETNĚ PODEPSANÉHO CD

PŘEDPRODEJ V CAFÉ DIENTZENHOFER
NEBO NA WWW.KLASTERBROUMOV.CZ

KATEŘINA
ENGLICHOVÁ
HARFA

VILÉM VEVERKA
HOBOJ

ZA POKLADY BROUMOVSKA

Hudební festival v kostelích Broumovska

www.zapoklady.cz
zapokladybroumovska

HLAVNÍ PARTNERI FESTIVALU:

VÝKONNÍ PARTNERI:

PARTNERI:

MEDIální PARTNERI:

HOUBENÍ PARTNERI:

POKONATEL:

PARTNERI APO:

Město Broumov, Věsta, festival zájmové a.s., LUTONA s.r.o., TRAC s.r.o., HORA - Škrob s.r.o., DAVROK s.r.o., ČESKÉHO NÁRODNÍHO KASPER BOVO s.r.o., Zvezdovna, s.r.o., 100% sportovní Broumov Holding a.s., PRVOSTAV s.r.o., Soutěžní společnost, s.r.o., Sítňava CZ s.r.o., ČEKO SPORT s.r.o., Přibylka / Jan Šal, Štěpán s.r.o., LOCH GROUP s.r.o.